

Рейтинговий звіт ZPSA 005-008 of Звіт про рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання (оновлення)

Об'єкт рейтингування:	боргове зобов'язання Запорізької міської ради
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Кредитний рейтинг	uaAA-
Тип боргового зобов'язання:	відсоткові облігації
Номинальний обсяг емісії:	75 000 000,0 грн.
Номинальна вартість однієї облігації:	1 000,0 грн.
Кількість облігацій:	75 000 штук
Відсоткова ставка:	<ul style="list-style-type: none">• серії 1-B – 10,5 % річних• серії 1-C – 11 % річних• серії 1-D – 11,5 % річних• серії 1-E – 12 % річних
Термін обігу:	після реєстрації ДКЦПФР звіту про результати розміщення облігацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій по: серії B – 09.07.2007 р. серії C – 07.07.2008 р. серії D – 06.07.2009 р. серії E – 05.07.2010 р.
Термін розміщення:	з 12.07.2005 р. до 12.07.2005 р.
Термін погашення:	<ul style="list-style-type: none">• серії 1-B – з 10.07.2007 р. до 10.07.2007 р.• серії 1-C – з 07.07.2008 р. до 07.07.2008 р.• серії 1-D – з 07.07.2009 р. до 07.07.2009 р.• серії 1-E – з 06.07.2010 р. до 06.07.2010 р.
Прогноз:	стабільний
Дата визначення:	18.04.2005 року
Дата оновлення:	13.12.2007 року
Рейтингова дія:	підвищення

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Кредитний рейтинг боргового зобов'язання міста Запоріжжя ґрунтується на результатах аналізу протягом I півріччя 2007 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	18.04.2005 р.	30.09.2005 р.	21.12.2005 р.	19.06.2006 р.	18.04.2007	13.12.2007
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaA	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	позитивний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підвищення	підвищення

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Знаки +/- позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Запоріжжя підтримується:

- низьким рівнем прямого боргу Запорізької міської ради станом на 01.07.2007 року: пряме боргове навантаження складає 7,5% уточненого плану доходної частини бюджету міста на 2007 рік без врахування трансфертів.
- зниженням рівня залежності бюджету міста від залучення позичок з єдиного казначейського рахунку: обсяг залученої у I півріччі 2007 року позички не перевищив 1% планових річних показників видаткової частини загального фонду на 2007 рік (у 2006 році вказаний показник склав 17,5%);
- зростанням основних економічних показників міста у січні-червні 2007 року, порівняно з відповідним періодом минулого року: обсягу реалізації промислової продукції на 35,0%; обсягу роздрібного товарообороту на 42,2%; обсягу зовнішньоторговельного товарообороту на 45,3%. У розрахунку на одного мешканця ці показники перевищують середні по країні у 4 рази, у 1,7 рази та у 3,2 рази відповідно;
- покращенням протягом січня-червня 2007 року основних показників соціального розвитку міста: збільшенням середньооблікової чисельності працюючих (без урахування малого бізнесу) на 2,4% до 297,6 тис. осіб, що становить 39,0% загальної чисельності наявного населення міста; зростанням рівня середньомісячної заробітної плати на 16,2% до 1 420,9 грн., що перевищує загальноукраїнський показник на 16,0%; збереженням низького рівня безробіття – 0,6%, що у 3,8 рази менше, ніж середній показник по країні;

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Запоріжжя обмежується:

- високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі житлового фонду, об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста, та необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення за одночасного високого рівня заборгованості населення за житлово-комунальні послуги у розрахунку на одного мешканця;
- значним рівнем забруднення навколишнього середовища, що негативно впливає на соціальну сферу міста.

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА	15
1.1. НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВІ РЕСУРСИ МІСТА	15
1.2. ВИРОБНИЧА СФЕРА.....	20
1.2.1. Промисловість.....	21
1.3. ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	26
1.3.1. Інвестиції в основний капітал.....	26
1.3.2. Капітальне будівництво	29
1.3.3. Іноземні інвестиції	30
1.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій.....	33
1.4. НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР	39
1.4.1. Торгівля, громадське харчування та сфера послуг.....	39
1.4.2. Житлово-комунальне господарство міста.....	40
2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ МІСТА	43
2.1. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ.....	43
2.2. КОМУНАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА МІСТА ТА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ.....	43
3. БЮДЖЕТ МІСТА	45
3.1. АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ м. ЗАПОРІЖЖЯ ПРОТЯГОМ 2004-2006 РОКІВ ТА І ПІВРІЧЧЯ 2007 РОКУ	45
3.2. ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ м. ЗАПОРІЖЖЯ ПРОТЯГОМ 2004-2006 РОКІВ ТА У І ПІВРІЧЧІ 2007 РОКУ	48
3.3. ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ м. ЗАПОРІЖЖЯ ПРОТЯГОМ 2004-2006 РОКІВ ТА І ПІВРІЧЧЯ 2007 РОКУ	54
4. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА	60
4.1. КОНСОЛДОВАНИЙ БОРГ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ	60
4.1.1. Прямі боргові зобов'язання.....	60
4.1.2. Умовні зобов'язання (гарантії) Запорізької міської ради.....	61
4.1.3. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість.....	61
4.1.4. Фінансові зобов'язання підприємств та організацій комунальної форми власності.....	62
4.2. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У МАЙБУТНЬОМУ	63
ВИСНОВОК	64
ДОДАТКИ	65
Додаток до рейтингового звіту №1	66
Додаток до рейтингового звіту №2.....	67
Додаток до рейтингового звіту №3.....	68
Додаток до рейтингового звіту №4.....	69
Додаток до рейтингового звіту №5.....	70
Додаток до рейтингового звіту №6.....	71
Додаток до рейтингового звіту №7.....	72

Резюме

Представлений аналітичний звіт розкриває основні зміни, які відбувалися впродовж I півріччя 2007 року в соціально-економічній та фінансовій сферах міста Запоріжжя та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Запорізької міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні соціально-економічні показники м. Запоріжжя в I півріччі 2007 року ілюструє наведена нижче таблиця.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Запоріжжя¹

Назва показника	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання (зниження) у I півріччі 2007 року до I півріччя 2006 року
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	802,0	797,3	792,7	789,2	99,6 ²
Рівень зареєстрованого безробіття, %	0,8	0,8	0,7	0,6	на 0,1 в.п. менше ³
Середньомісячна заробітна плата, грн.	766,0	965,5	1 222,4	1 420,9	116,2 ⁴
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	6 340,4	8 803,4	7 500,0	6 269,5	83,6 ⁵
Обсяг реалізації промислової продукції у відпускних цінах, млн. грн.	24 328,5	26 367,1	30 469,6	18 373,6	135,0
Темпи зростання обсягів промислового виробництва у порівнянних цінах, %	123,8	104,8	109,2	121,9	X
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	1 942,4	2 299,8	2 635,1	1 416,6	163,3
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	451,2	486,2	532,8	593,3	111,9 ⁶
Зовнішньоторговельний товарообіг, млн. доларів США	3 401,2	4 064,6	4 807,2	3 015,1	145,3
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	63,3	61,6	57,6	24,3	143,8
Обсяг роздрібного товарообігу, млн. грн.	1 839,4	2 683,9	3 275,7	2 125,1	142,2

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

¹ Тут і далі. Деякі кількісні данні, які аналізуються в звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

² Відхилення, порівняно з 2006 роком

³ Відхилення, порівняно з 2006 роком

⁴ Порівняно з 2006 роком

⁵ Порівняно з 2006 роком

⁶ Порівняно з 2006 роком

Населення міста, трудові ресурси та ринок праці

Чисельність населення впливає на формування ринку праці, споживчий попит та обсяг виробництва товарів народного споживання, потребу у фінансових ресурсах для соціального забезпечення, структуру та потужність соціальної інфраструктури.

Чисельність наявного населення м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року зменшилась на 3,5 тис. осіб та станом на 01.07.2007 року склала 789,2 тис. чол., що стало наслідком як природного, так і механічного скорочення.

Ситуація на ринку праці міста Запоріжжя, як і в попередніх періодах, характеризується збільшенням середньооблікової чисельності працюючих в усіх сферах економічної діяльності до 297,6 тис. осіб у I півріччі 2007 року. Рівень зареєстрованого безробіття у м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року зменшився на 0,1 в.п. та станом на 01.07.2007 р. дорівнював 0,6%, що є 3,8 рази менше за середній показник по країні.

Середньомісячна заробітна плата у м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року збільшилася на 16,2%, порівняно 2006 роком, та склала 1 420,9 грн., що на 16,0% більше, ніж у середньому країні. Збільшення середньомісячної заробітної плати супроводжується зменшенням обсягу заборгованості з її виплати. Обсяг заборгованості з виплати заробітної плати протягом I півріччя 2007 року зменшився на 16,4% та станом на 01.07.2007 р. склав 6 269,5 тис. грн. Заборгованість з виплати заробітної плати становить 0,2% загального обсягу фонду заробітної плати у місті та є незначною.

Промисловість продовжує залишатися бюджетоформуючим видом економічної діяльності, формуючи 56,8% обсягу заробітної плати у місті та забезпечуючи у зв'язку з цим стабільні обсяги надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб.

Промисловість

Загальний фінансовий результат підприємств м. Запоріжжя визначається, насамперед, ефективністю діяльності промислових підприємств міста. У I півріччі 2007 року фінансовий результат діяльності підприємств промисловості склав 2 008,9 млн. грн. та на 89,0% забезпечив загальний фінансовий результат підприємств міста. Найбільші обсяги прибутку у I півріччі 2007 року отримали підприємства металургії – 1 068,5 млн. грн. та машинобудування – 679,8 млн. грн.

Порівняно з I півріччям 2006 року, обсяг реалізації промислової продукції підприємств м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року збільшився на 35,0% та склав 18 373,6 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця складає 23 281,3 грн. та є у 4,0 рази більшим, ніж у середньому по країні.

Структурні пропорції реалізації промислової продукції підприємствами м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року суттєво не змінились, порівняно з відповідним періодом минулого року. Як і раніше, визначальною галуззю промислового

комплексу м. Запоріжжя є обробна промисловість, зокрема, металургія та машинобудування. Незначне зменшення питомої ваги продукції металургії у загальному обсязі реалізації промислової продукції спричинене, насамперед, випередженням темпу зростання обсягу реалізації продукції машинобудування над темпом зростання обсягу реалізації продукції металургії, чому сприяло зростання попиту на продукцію машинобудування як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

У I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, найбільша питома вага за обсягами реалізації продукції припадала на такі підприємства: ВАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» – 23,4%; ЗАТ «ЗАЗ» – 15,9%; ВАТ «Електрометалургійний завод Дніпроспецсталь» – 10,2%; ВАТ «Запорізький завод феросплавів» – 5,2%; ВАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат» – 4,4%.

Інвестиційна активність та капітальне будівництво

У січні-червні 2007 року у м. Запоріжжя було освоєно 1 416,6 млн. грн. інвестицій в основний капітал, що на 63,3% більше, ніж у I півріччі 2006 року. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал склав 1 795,0 грн. та був на 39,0% більшим, ніж у середньому по країні.

Як і в попередніх періодах, у I півріччі 2007 року основним джерелом інвестицій в основний капітал були власні кошти підприємств. Порівняно з I півріччям 2006 року, у січні-червні 2007 року за рахунок власних коштів підприємств було освоєно інвестицій в основний капітал на 52,2% більше, що пов'язано з нарощуванням інвестиційної діяльності промисловими підприємствами міста. Відповідно, у структурі інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності найбільша питома вага у I півріччі 2007 року припадала на промисловість – 75,8%. Разом з тим, слід відмітити збільшення обсягу інвестицій в основний капітал, освоєних за рахунок іноземних інвесторів – 181,3 млн. грн., проти 1,3 млн. грн. у I півріччі 2007 року, що пов'язано з проведенням модернізації виробничих потужностей на одному з економіковизначальних підприємств м. Запоріжжя ВАТ «ПБК «Славутич».

Обсяг інвестицій в основний капітал освоєних за рахунок коштів Державного бюджету у I півріччі 2007 року практично не змінився, порівняно з I півріччям 2006 року. У 2007 році, як і у попередньому бюджетному періоді, бюджету м. Запоріжжя була запланована субвенція з Державного бюджету на будівництво мостового переходу через р. Дніпро обсягом 250,0 млн. грн. Часткове перерахування вказаної субвенції у I півріччі 2007 році (71,6% затвердженого річного обсягу) забезпечило доволі великий обсяг освоєних інвестицій в основний капітал за рахунок коштів Державного бюджету.

У I півріччі 2007 року у м. Запоріжжя було введено в експлуатацію житла загальним обсягом 24,3 тис. кв. м., що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 30,8 кв. м та є у 2,8 рази меншим, ніж у середньому по країні.

Іноземні інвестиції

Нарощування обсягів прямих іноземних інвестицій є важливим фактором сприяння створенню нових чи реструктуризації існуючих підприємств, та, як наслідок, створенню робочих місць. Відтак збільшення обсягів надходження прямих іноземних інвестицій опосередковано впливає на зростання доходної частини бюджету.

З початку процесу інвестування в економіку м. Запоріжжя було залучено 593,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник складає 749,9 дол. США та є на 44,2% більшим, ніж у середньому по країні.

Протягом I півріччя 2007 року в економіку міста було залучено 63,0 млн. дол. США, з них 45,2 млн. дол. США – у харчову промисловість, що пов'язано з модернізацією виробничих потужностей на ВАТ «ПБК» «Славутич» – одного з економіковизначальних підприємств міста, що входить до групи компаній Baltic Beverages Holding (Швеція).

Незважаючи на те, що питома вага обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених у харчову промисловість протягом I півріччя 2007 року, збільшилась до 20,1%, найбільша питома вага залучених інвестицій у промисловість припадає на машинобудування та металургію – 42,4% та 34,6% відповідно.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту, який характеризує рівень включення міста в світогосподарські процеси та визначає його місце та роль в системі міжнародної торгівлі у січні-червні 2007 року, збільшився порівняно з I півріччям 2006 року на 45,3% та становив 3 015,1 млн. дол. США. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник склав 3 820,5 дол. США та перевищив середній по країні у 3,2 рази.

Внаслідок того, що у I півріччі 2007 року товарний імпорт зростав більшими темпами, ніж експорт, питома вага останнього у структурі зовнішньоторговельного товарообороту зменшилась, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 3,1 в.п. Відповідно коефіцієнт покриття імпорту експортом теж зменшився на 0,1 в. п. та склав у I півріччі 2007 року 1,3 в. п.

У I півріччі 2007 року у структурі товарного імпорту підприємств і організацій м. Запоріжжя відбулися зміни, порівняно з I півріччям 2006 року. Зокрема, на 87,9% та на 31,2% збільшилися обсяги імпорту з Польщі та Кореї, що, ймовірно, пов'язано з нарощуванням обсягів виробництва у аналізованому періоді одним з найбільших підприємств-імпортерів м. Запоріжжя ЗАТ «ЗАЗ», яке в процесі виготовлення продукції використовує машинокомплекти вироблені у Кореї та Польщі. Відповідно, у I півріччі 2007 року суттєво збільшилися обсяги імпорту транспортних засобів та шляхового обладнання.

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами у I півріччі 2007 року збільшився, порівняно з відповідним періодом 2007 року, на 19,6%, його питома вага у загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту підприємств міста (товари+послуги) періоді, що аналізується, продовжує залишатися незначною – 3,2%.

Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

У I півріччі 2007 року обсяг роздрібного товарообороту у м. Запоріжжя збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 42,2% та склав 2 125,1 млн. грн. У розрахунку на одного мешканця обсяг роздрібного товарообороту у місті склав 2 692,7 грн. та перевищив середній показник по країні на 73,3%. На збільшення обсягу роздрібного товарообороту позитивний вплив справляє зростання середньомісячної заробітної плати у м. Запоріжжя та розширення торговельної мережі.

Житлово-комунальне господарство міста

Однією з основних проблем житлово-комунального господарства є підтримання безбиткового функціонування підприємств, що займаються наданням послуг з водо-, теплопостачання, утримання будинків та прибудинкових територій шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодовуватимуть витрати. Станом на 01.07.2007 р. рівень покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій складав 77,2%, собівартості послуг з теплопостачання та гарячого водопостачання – 97,3%, з водопостачання та водовідведення – 85,7% та 75,4% відповідно.

Заборгованість населення, що проживає в будинках комунальної власності, за житлово-комунальні послуги протягом I півріччя 2007 року збільшилась на 18,2 млн. грн. та станом на 01.07.2007 р. склала 171,8 млн. грн. Обсяг простроченої заборгованості населення за житлово-комунальні послуги станом на 01.07.2007 р. був достатньо високим – 97,45 млн. грн.

Земельні ресурси

Протягом I півріччя 2007 року у м. Запоріжжя було реалізовано 2 земельні ділянки загальною площею 4,2 га та загальною вартістю продажу 2 943,5 тис. грн.

Міська влада активно використовує земельні ресурси для наповнення загального фонду бюджету міста, про що свідчить динаміка надходжень плати за землю. Зокрема, у I півріччі 2007 року обсяг надходжень плати за землю збільшився на 10,5%, порівняно з відповідним періодом минулого року, та склав 24,9 млн. грн. В структурі плати за землю найбільша питома вага припадає на земельний податок з юридичних осіб – 70,4%. Протягом аналізованого періоду, обсяг недоїмки до

місцевого бюджету з плати за землю збільшився на 1,3% та станом 01.07.2007 р. склав 527,9 тис. грн., або 2,1% загального обсягу надходжень плати за землю.

Комунальна власність міста

З використанням майна комунальної власності у м. Запоріжжя засновано 56 комунальних підприємств. Загальний обсяг реалізації товарів, робіт та послуг, що реалізуються комунальними підприємствами міста, склав у I півріччі 2007 року 511,9 млн. грн., або 2,0% загального обсягу реалізації товарів, робіт та послуг підприємств м. Запоріжжя у відповідному періоді.

Протягом аналізованого періоду до спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя надійшло доходів від відчуження комунального майна загальним обсягом 15,7 млн. грн., при цьому річний план за надходженням від продажу майна було виконано на 44,9%. У I півріччі 2007 року у м. Запоріжжя було реалізовано 89 об'єктів комунальної власності, у тому числі 2 об'єкти – через аукціон. Загальна площа приватизованих об'єктів складає 13,4 тис. кв. м.

Станом на 01.07.2007 р. у м. Запоріжжя діє 732 договори-оренди об'єктів комунальної власності, загальною площею 631,9 тис. кв. м. У I півріччі 2007 року від оренди цілісних майнових комплексів до загального фонду бюджету м. Запоріжжя надійшло 9,4 млн. грн. Порівняно з відповідним періодом минулого року обсяг надходжень від оренди цілісних майнових комплексів збільшився на 12,0%.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Запоріжжя бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу:

Бюджет м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років та I півріччя 2007 року, у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	I півріччя 2006 року	2006 рік	I півріччя 2007 року
Операційні надходження всього	584 377,8	791 101,0	445 302,0	937 069,5	587 512,2
Операційні видатки всього	568 133,8	744 507,6	389 554,9	843 450,7	535 873,7
Операційний баланс	16 244,0	46 593,4	55 747,1	93 618,8	51 638,5
Фінансовий дохід	121,4	1 745,1	3 260,1	8 891,6	1 219,9
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	5 740,5	7 957,5	15 846,8	0,0
Фінансовий баланс	121,4	-3 995,4	-4 697,4	-6 955,2	1 219,9
Поточний баланс	16 365,4	42 598,0	51 049,7	86 663,6	52 858,4
Капітальні надходження всього	25 179,1	52 886,0	101 082,1	225 276,5	200 566,9
Капітальні видатки всього	107 416,0	136 744,4	87 160,6	286 954,0	220 543,0
Капітальний баланс	-82 236,9	-83 858,4	13 921,5	-61 677,5	-19 976,1
Баланс після капітальних видатків	-65 871,5	-41 260,4	64 971,2	24 986,1	32 882,3
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	215,9	148,8	0,0	599,9	0,0
Профіцит/дефіцит	-66 087,4	-41 409,2	64 971,2	24 386,2	32 882,3
Фінансування	66 087,4	41 409,2	-64 971,2	-24 386,2	-32 882,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Протягом 2004-2006 років та I півріччя 2007 року місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету, який забезпечується стабільним переважанням темпів росту операційних надходжень над темпами росту операційних видатків. В структурі операційних надходжень бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року, як і в попередніх бюджетних періодах, найбільша питома вага припадає на податкові надходження – 67,4%, зокрема, на податок з доходів фізичних осіб. Порівняно з відповідним періодом 2006 року обсяг податкових надходжень збільшився у I півріччі 2007 року на 37,0%. Цьому, зокрема, сприяло збільшення ставки податку з доходів фізичних осіб з 13% до 15%, 16%-ве зростання середньомісячної заробітної плати у місті у I півріччі 2007 року.

Разом з тим, слід зазначити, що порівняно з I півріччям 2006 року, сальдо операційного балансу бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року зменшилось на 7,4%, що пов'язано зі скороченням (на 30,4%) у періоді, що аналізується обсягу платежів штрафів та інших операційних надходжень. Це стало наслідком зменшення обсягу надходжень до цільових фондів у I півріччі 2007 року, що обумовлюється зменшенням обсягів надходжень добровільних внесків від спонсорів, підприємств, об'єднань, організацій і установ на вирішення соціально-економічних проблем міста.

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду бюджету міста, протягом аналізованого періоду бюджетом міста було залучено короткострокову безвідсоткову позичку з єдиного казначейського рахунку обсягом 9 000,0 тис. грн., яка була погашена вчасно та у повному обсязі.

Значний обсяг операційних надходжень до бюджету м. Запоріжжя дав можливість не лише забезпечувати за рахунок власних коштів операційні видатки, а й здійснювати активні операції з коштами місцевого бюджету. Розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на депозит у банківських установах мало наслідком надходження до бюджету міста відсотків за їх користування (фінансового доходу) загальним обсягом 1 210,0 тис. грн. У зв'язку з тим, що дата виплати доходу за зобов'язанням Запорізької міської ради обсягом 75,0 млн. грн. припала на II півріччя 2007 року, в аналізованому періоді місто не здійснювало виплат доходу за зобов'язаннями, тому фінансовий баланс бюджету м. Запоріжжя у відповідному періоді був позитивним.

Обсяг капітальних видатків бюджету міста у I півріччі 2007 року перевищив зазначений показник у відповідному періоді 2006 року у 2,5 рази. Це, здебільшого, пов'язано з частковим надходженням до бюджету міста у I півріччі 2007 року субвенції з Державного бюджету на будівництво мостового переходу через р. Дніпро (179,0 млн. грн., або 71,6% річного плану), тоді як у I півріччі 2006 року обсяг надходження вказаної субвенції був у 4 рази меншим. Разом з цим, капітальний баланс бюджету міста у I півріччі 2007 року був негативним, що є типовим для більшості українських міст.

Зважаючи на те, що профіцит поточного балансу бюджету м. Запоріжжя не лише покрив, а й перевищив дефіцит капітального балансу, баланс після капітальних видатків у I півріччі 2007 року був позитивним та склав 32,9 млн. грн. Відповідно, у I півріччі 2007 року бюджет міста був виконаний з профіцитом у обсязі 32,9 млн. грн., який забезпечувався профіцитом як загального, так і спеціального фондів.

Фінансування бюджету м. Запоріжжя у 2004-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку до рейтингового звіту № 2.

У зв'язку з випередженням темпів зростання доходної частини бюджету міста над темпами зростання видаткової частини обсяг залишків вільних бюджетних коштів станом на 01.07.2007 р. збільшився, порівняно з початком року, на 29,9% та склав 56,5 млн. грн. Обсяг залишків вільних бюджетних коштів за загальним фондом склав станом на 01.07.2007 р. 26,9 млн. грн., або 5,2% фактично виконаного у I півріччі 2007 року обсягу видаткової частини загального фонду бюджету міста. Слід зазначити, що обсяг залишків вільних бюджетних коштів за спеціальним фондом станом на 01.07.2007 р. зменшився, порівняно з початком року на 1,5 млн. грн., що пов'язано з розміщенням коштів на депозит у банківській установі.

Виконання доходної частини бюджету міста

Для доходної частини бюджету м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років характерною була стійка тенденція до збільшення надходжень, яка збереглася і у I півріччі 2007 року. Порівняно з I півріччям 2006 року, фактично виконаний обсяг доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року збільшився на 43,6%. При цьому рівень виконання річного плану за доходами склав 48,1%, на що, значною

мірою, вплинуло 48%-ве виконання плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року, порівняно з 2006 роком, суттєво не змінилися. Як і раніше, в структурі доходів бюджету міста домінують податкові надходження, питома вага яких у загальному обсязі доходної частини бюджету міста становила 50,2%.

Затверджений на 2007 рік план за надходженнями до загального фонду бюджету м. Запоріжжя було виконано у I півріччі на 44,8%, у тому числі за закріпленими доходами – на 48,0%, за власними доходами – на 49,0%.

Річний план за доходами спеціального фонду без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду у I півріччі 2007 року, було виконано на 48,1%, що, передусім, пов'язано з невисоким рівнем виконання плану за доходами бюджету розвитку – 30,7%.

Виконання видаткової частини бюджету міста

Порівняно з виконанням у 2006 році, затверджений на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету міста збільшився 44,0% та був виконаний за підсумками I півріччя поточного року на 46,5%, що пов'язано з невисоким рівнем виконання окремих видаткових статей, віднесених до основних. Збільшення видатків за галузями бюджетної сфери обумовлене зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Місто вчасно та в повному обсязі виконує план своїх зобов'язань з перерахування коштів до Державного бюджету. Фінансування вказаної статті було здійснено у I півріччі 2007 року відповідно до запланованого обсягу.

Боргові зобов'язання міста

Місто має позитивний досвід погашення облігацій внутрішньої місцевої позики. У 2006 році Запорізька міська рада своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії А загальним обсягом емісії 25,0 млн. грн.

Станом на 01.07.2007 р. сума консолідованого боргу м. Запоріжжя складає 187 919,0 тис. грн., у тому числі:

- 75 000,0 тис. грн. – прямий борг Запорізької міської ради (облігації внутрішньої місцевої позики);
- 84 840,0 тис. грн. – умовні боргові зобов'язання міста (гарантія міста за кредитом, залученим комунальним підприємством «Водоканал» за

Кредитною угодою, укладеною 21.05.1999 р. з Європейським банком реконструкції і розвитку в рамках фінансування проекту «Програма інвестицій та розвитку системи водопостачання і очищення води в м. Запоріжжі»);

- 8 381,2 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджету;
- 19 697,8 тис. грн. – фінансові зобов'язання підприємств комунальної форми власності.

Слід зазначити, що 09.07.2007 р. Запорізька міська рада своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії В загальним обсягом емісії 25,0 млн. грн. А відтак станом на 10.07.2007 року обсяг консолідованого боргу Запорізької міської ради склав 162 919,0 тис. грн.

1. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

1.1. Населення та трудові ресурси міста

Чисельність населення впливає на ринок праці, споживчий попит та обсяг виробництва товарів народного споживання, потребу у фінансових ресурсах для соціального забезпечення, структуру та потужність соціальної інфраструктури. Дані щодо динаміки демографічних процесів у місті Запоріжжя наведено нижче (Таблиця 1.1):

Таблиця 1.1 Динаміка демографічних процесів у м. Запоріжжя в 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року

Показник	2002	2003	2004	2005	2006	I півріччя 2007 року
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	811,2	806,2	802,0	797,3	792,7	789,2
Природний приріст населення, тис. осіб	-6,0	-5,5	-5,2	-5,2	-4,7	-2,8
Народилося, тис. дітей	5,7	6,0	6,4	6,5	7,0	3,2
Померло, тис. осіб	11,7	11,5	11,6	11,7	11,7	6,0
Механічний приріст населення, тис. осіб	-0,2	0,6	1,0	0,5	0,1	-0,7
Прибуло, тис. осіб	8,3	8,8	9,5	н/д	н/д	н/д
Вибуло, тис. осіб	8,5	8,2	8,5	н/д	н/д	н/д
Чисельність наявного населення в Україні станом на кінець періоду, тис. осіб	47 956,5	47 622,4	47 280,8	46 929,5	46 646,0	46 490,8

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Чисельність наявного населення м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року зменшилась на 3,5 тис. осіб та станом на 01.07.2007 р. склала 789,2 тис. чол. Зменшення чисельності населення у I півріччі 2007 року стало наслідком як природного, так і механічного скорочення. Показник природного приросту населення у I півріччі 2007 року майже не змінився, порівняно з відповідним періодом 2006 року. Слід зазначити, що негативне сальдо міграції у I півріччі типовим явищем для міста впродовж останніх трьох років. При цьому показник річного сальдо міграції протягом 2004-2006 років був додатним.

Наявність у місті потужного промислового потенціалу призводить до великої кількості викидів у навколишнє середовище, що спричиняє забруднення повітряного та водного басейнів, шкідливо впливає на здоров'я населення та в цілому порушує екосистему регіону.

Ситуація на ринку праці міста Запоріжжя, як і в попередніх періодах, характеризується збільшенням середньооблікової чисельності працюючих в усіх сферах економічної діяльності (Таблиця 1.2)

Таблиця 1.2. Структура зайнятості трудових ресурсів м. Запоріжжя за видами економічної діяльності, осіб

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півріччі 2007 р. до 2006 р., %
Середньооблікова чисельність штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	283,9	284,5	290,5	297,6	102,4
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	35,4	35,7	36,6	39,0	на 2,7 в.п. більше ⁷
Рівень зареєстрованого безробіття у м. Запоріжжя, %	0,8	0,8	0,7	0,6	на 0,1 в.п. менше ⁸
Рівень зареєстрованого безробіття в Україні, %	3,5	3,2	2,7	2,3	на 0,4 в.п. менше ⁹

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Внаслідок того, що темпи росту чисельності зайнятих перевищують темпи зростання чисельності наявного населення міста, питома вага зайнятого населення у загальній чисельності наявного населення у I півріччі 2007 року збільшилась порівняно з 2006 роком, на 2,7 в. п. Рівень зареєстрованого безробіття у м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року зменшився на 0,1 в. п. та був у 3,8 рази меншим, за середній показник по країні.

Структура зайнятості трудових ресурсів за видами економічної діяльності в м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, характеризується зменшенням питомої ваги зайнятих у промисловості за одночасного збільшення питомої ваги зайнятих у сфері оптової і роздрібною торгівлі (Таблиця 1.3).

⁷ Збільшення, порівняно з 2006 роком

⁸ Зменшення, порівняно з 2006 роком

⁹ Зменшення, порівняно з 2006 роком

Таблиця 1.3 Структура зайнятості у м. Запоріжжя за видами економічної діяльності у 2003-2006 рр. та у I півріччі 2007 року, осіб

Вид економічної діяльності	2003	2004	2005	2006	I півріччя 2007 року
Промисловість	146 479,0	152 033,0	151 702,0	144 026,0	142 346,0
Будівництво	8 842,0	9 669,0	8 964,0	9 994,0	9 266,0
Транспорт	16 841,0	15 838,0	16 012,0	16 238,0	16 226,0
Оптова і роздрібна торгівля	11 821,0	12 528,0	14 272,0	20 967,0	29 534,0
Охорона здоров'я та соціальна допомога	25 447,0	25 198,0	25 154,0	24 698,0	24 805,0
Освіта	25 306,0	24 987,0	24 933,0	24 954,0	24 904,0
Готелі і ресторани	1 733,0	1 665,0	1 566,0	1 930,0	1 853,0
Фінансова діяльність	4 828,0	5 238,0	6 051,0	6 962,0	8 063,0
Державне управління	13 393,0	9 931,0	10 168,0	9 699,0	9 805,0
Інші галузі	31 046,0	26 813,0	25 678,0	31 018,0	30 859,0
Всього	285 736,0	283 900,0	284 500,0	290 486,0	297 571,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Незважаючи на те, що питома вага трудових ресурсів зайнятих у промисловості у I півріччі 2007 року зменшилась на 1,8 в.п., порівняно з 2006 роком, саме промисловість продовжує залишатися найбільш пріоритетною сферою застосування трудового потенціалу міста, забезпечуючи робочими місцями 47,8% працівників міста. Найбільша чисельність працюючих у I півріччі 2007 року припадала на такі підприємства як ВАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» - 20 274 чол. (7,0% загальної кількості зайнятого населення)¹⁰; ВАТ «Мотор Січ» - 17 420 чол. (6,0% загальної кількості зайнятого населення)¹¹; ЗАТ «ЗАЗ» - 16 400 чол. (5,5% загальної кількості зайнятого населення). Слід також зазначити, що питома вага трудових ресурсів зайнятих в оптовій та роздрібній торгівлі у I півріччі 2007 року збільшилась на 2,7 в.п., порівняно з 2006 роком, та склала 9,9% загальної чисельності працівників міста.

Ситуація на ринку праці інших галузей протягом I півріччя 2007 року була відносно стабільною. Як і в попередніх періодах, велика питома вага працюючих припадає на соціальну сферу, що є наслідком нормативного регулювання мережі установ вказаних галузей. Варто також відзначити збільшення чисельності працюючих у фінансовій сфері у I півріччі 2007 року, що є свідченням активізації ринку позичкового капіталу у місті.

Середньомісячна заробітна плата у м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року збільшилася на 16,2%, порівняно 2006 роком, та склала 1 420,9 грн., що на 16,0% більше, ніж у середньому країні (Таблиця 1.4).

¹⁰ Дані за 2006 рік

¹¹ Дані за 2006 рік

Таблиця 1.4. Середньомісячна заробітна плата у м. Запоріжжя та заборгованість з її виплати у 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Середньомісячна заробітна плата по місту, гривень	766,0	965,5	1 222,4	1 420,9
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по місту, %	123,3	126,0	126,6	116,2
Середньомісячна заробітна плата по країні, гривень	590,0	806,2	1 041,4	1 225,0
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по країні, %	127,7	136,6	129,2	117,6
Заборгованість за виплатою заробітної плати на по місту, тис. гривень	6 340,4	8 803,4	7 500,0	6 269,5

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Зростання середньомісячної заробітної плати спостерігалось за усіма видами економічної діяльності (Таблиця 1.4)

Таблиця 1.5. Середньомісячна заробітна плата у м. Запоріжжя у 2004-2006 рр. та у I півріччі 2007 року за видами економічної діяльності, грн.

Вид економічної діяльності	2004	2005	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп росту по відношенню до 2006 року
Промисловість	914,4	1 110,3	1 430,5	1 686,2	117,9
Будівництво	769,3	958,5	1 205,3	1 390,2	115,3
Транспорт	729,6	896,1	1 109,3	1 354,0	122,1
Оптова і роздрібна торгівля	453,8	596,5	765,6	954,1	124,6
Охорона здоров'я та соціальна допомога	379,2	538,0	683,0	790,3	115,7
Освіта	500,0	720,6	913,0	1 064,5	116,6
Готелі і ресторани	359,9	460,5	600,5	707,7	117,9
Фінансова діяльність	1 312,6	1 483,4	1 831,7	2 155,7	117,7
Державне управління	737,5	1 159,6	1 722,9	1 816,3	105,4
Всього	500,0	965,5	1 222,4	1 420,9	116,2

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Найвищі темпи зростання середньомісячної заробітної плати спостерігались за такими видами економічної діяльності як «Оптова і роздрібна торгівля», «Транспорт», та «Промисловість».

Місту Запоріжжю у I півріччі 2007, як і в попередніх періодах, характерний був високий рівень середньомісячної заробітної плати у промисловості (на 17,1% більше, ніж у середньому по країні). Це пояснюється нарощуванням обсягів виробництва та, відповідно, обсягів реалізації продукції на більшості промислових підприємств міста. Принагідно зазначимо, що «Промисловість» продовжує залишатися бюджетоформуючим видом економічної діяльності, формуючи 56,8% обсягу фонду заробітної плати у місті та забезпечуючи у зв'язку з цим стабільні

обсяги надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб (Таблиця 1.6):

Таблиця 1.6. Фонд заробітної плати працівників облікового складу м. Запоріжжя у 2006 році та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Види економічної діяльності	Фонд оплати праці у 2006 році, тис. грн.	Питома вага галузі у фонді оплати праці у 2006 році, %	Фонд оплати праці у I півріччі 2007 року, тис. грн.	Питома вага галузі у фонді оплати праці у I півріччі 2007 року, %
Сільське господарство та пов'язані з ним послуги	6 692,9	0,2	3 714,1	0,1
Лісове господарство	485,8	0,0	272,2	0,0
Рибальство	602,9	0,0	310,4	0,0
Промисловість	2 472 410,5	58,0	1 440 179,6	56,8
Будівництво	144 544,4	3,4	77 291,4	3,0
Торгівля	192 637,6	4,5	169 063,2	6,7
Готелі та ресторани	13 907,6	0,3	7 867,9	0,3
Транспорт	216 143,9	5,1	131 824,4	5,2
Пошта та зв'язок	61 899,1	1,5	32 379,7	1,3
Фінансова діяльність	153 025,3	3,6	104 290,4	4,1
Операції з нерухомістю	249 488,8	5,9	141 440,2	5,6
Державне управління	200 522,0	4,7	106 850,5	4,2
Освіта	275 189,2	6,5	159 064,0	6,3
Охорона здоров'я та соціальна допомога	202 436,6	4,8	117 624,3	4,6
Надання колективних та індивідуальних послуг	71 099,2	1,7	44 808,3	1,8
Всього	4 261 085,8	100,0	2 536 980,6	100,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Позитивною тенденцією є те, що збільшення середньомісячної заробітної плати супроводжується зменшенням обсягу заборгованості з її виплати. Обсяг заборгованості з виплати заробітної плати протягом I півріччя 2007 року зменшився на 16,5% та станом на 01.07.2007 р. склав 6 269,5 тис. грн.

У структурі підприємств-боржників з виплати заробітної плати переважають підприємства державної форми власності, питома вага обсягу заборгованості яких складає 65,6%. Найбільшим боржником, як і в попередніх періодах, продовжує залишатися ЗДП «Радіоприлад», обсяг заборгованості на якому протягом I півріччя 2007 року збільшився на 0,8 млн. грн. та станом на 01.07.2007 року склав 3,8 млн. грн. Великий обсяг заборгованості мають також такі підприємства як: ТОВ «Запорізький машинобудівний завод» – 585,9 тис. грн., ДП «Інститут Укрдпрогазочищення» – 190,9 тис. грн., ВАТ УНДІ «Перетворювач» – 187,5 тис. грн. та ін. Причини утворення заборгованості з виплати заробітної плати на зазначених підприємств є, серед іншого, неповна реалізація продукції за контрактами, несвоєчасні розрахунки контрагентів за виконані роботи та ін.

Заборгованість з виплати заробітної плати становить 0,2% загального обсягу фонду заробітної плати у міст та є незначною.

Чисельність наявного населення м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року зменшилась на 3,5 тис. осіб та станом на 01.07.2007 р. склала 789,2 тис. чол., що стало наслідком як природного, так і механічного скорочення.

Ситуація на ринку праці міста Запоріжжя, як і в попередніх періодах, характеризується збільшенням середньооблікової чисельності працюючих в усіх сферах економічної діяльності до 297,7 тис. осіб у I півріччі 2007 року. Рівень зареєстрованого безробіття у м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року зменшився на 0,1 в.п. та станом на 01.07.2007 р. дорівнював 0,6%, що є у 3,8 рази менше за середній показник по країні.

Середньомісячна заробітна плата у м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року збільшилася на 16,2%, порівняно 2006 роком, та склала 1 420,9 грн., що на 16,0% більше, ніж у середньому у країні. Збільшення середньомісячної заробітної плати супроводжується зменшенням обсягу заборгованості з її виплати. Обсяг заборгованості з виплати заробітної плати протягом I півріччя 2007 року зменшився на 16,5% та станом на 01.07.2007 р. склав 6 259,5 тис. грн. Заборгованість з виплати заробітної плати становить 0,2% загального обсягу фонду заробітної плати у місті та є незначною.

Промисловість продовжує залишатися бюджетоформуючим видом економічної діяльності, формуючи 56,8% обсягу заробітної плати у місті та забезпечуючи у зв'язку з цим стабільні обсяги надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб.

1.2. Виробнича сфера

Загальний фінансовий результат підприємств м. Запоріжжя визначається, насамперед, ефективністю діяльності промислових підприємств міста. У I півріччі 2007 року фінансовий результат діяльності підприємств промисловості склав 2 008,9 млн. грн. та на 89,0% забезпечив загальний фінансовий результат підприємств міста. Найбільші обсяги прибутку у I півріччі 2007 року отримали підприємства металургії – 1 068,5 млн. грн. та машинобудування – 679,8 млн. грн. Підприємства переважної більшості галузей промисловості у I півріччі 2007 року отримали загальний позитивний фінансовий результат. Водночас діяльність більшості підприємств легкої промисловості була збитковою, що негативно вплинуло на загальний фінансовий результат підприємств галузі, який у січні-червні 2007 року склав (-) 4,5 млн. грн.

Найбільших збитків у I півріччі 2007 року зазнали підприємства, які надають колективні та індивідуальні послуги – 4,4 млн. грн.

Станом на 01.01.2007 р. у м. Запоріжжя нараховувалось 8 531 малих підприємств, на яких було зайнято 43 546 осіб, або 5,5% загальної чисельності наявного населення міста.

1.2.1. Промисловість

Промисловість є провідною галуззю економіки м. Запоріжжя. Обсяг реалізації промислової продукції у м. Запоріжжя у 2004-2006 роках постійно збільшувався (Таблиця 1.7):

Таблиця 1.7. Основні показники роботи промисловості м. Запоріжжя у 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Темпи зростання промислового виробництва, %	123,8	104,8	109,2	121,9
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по місту, млн. грн.	24 358,5	26 367,1	30 469,6	18 373,7
Середній обсяг реалізації промислової продукції по місту у розрахунку на одного мешканця, грн.	30 372,2	33 070,5	38 437,7	23 281,3
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по країні, млн. грн.	400 757,1	468 562,6	460 371,9	272 996,1
Темпи зростання промислового виробництва, по країні %	112,5	103,1	106,2	111,8
Середній обсяг реалізації промислової по Україні в розрахунку на одного мешканця, грн.	8 476,1	9 984,4	9 869,5	5 872,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Порівняно з I півріччям 2006 року, обсяг реалізації промислової продукції підприємств м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року збільшився на 35,0% та у розрахунку на одного мешканця був у 4,0 рази більшим, ніж у середньому по країні.

Структуру реалізації промислової продукції підприємствами міста у галузевому розрізі наведено нижче (Таблиця 1.8)

Таблиця 1.8 Структура промисловості міста Запоріжжя за обсягами реалізації промислової продукції у I півріччі 2006 році та у I півріччі 2007 року

Галузі промисловості	I півріччя 2006 року, Обсяг реалізації товарів (робіт, послуг), млн. грн.	I півріччя 2006 року, Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції %	I півріччя 2007 року, Темп зростання обсягів виробництва продукції, %	I півріччя 2007 року, Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), млн. грн.	I півріччя 2007 року, Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %
Промисловість	13 609,8	100,0	121,9	18 373,7	100,0
<i>Добувна промисловість</i>	<i>19,4</i>	<i>0,1</i>	<i>179,7</i>	<i>50,2</i>	<i>0,3</i>
<i>Обробна промисловість</i>	<i>12 103,7</i>	<i>88,9</i>	<i>122,3</i>	<i>16 408,8</i>	<i>89,3</i>
харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	631,3	4,6	108,8	774,6	4,2
легка промисловість	33,7	0,2	95,7	37,6	0,2
виробництво деревини та виробів з деревини	3,0	0,0	103,9	3,4	0,0
целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість; видавнича справа	58,1	0,4	121,4	68,5	0,4
хімічна та нафтохімічна промисловість	338,6	2,5	88,4	349,7	1,9
виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	433,1	3,2	112,3	516,3	2,8
металургія та оброблення металу	6 707,7	49,3	112,5	8 767,7	47,7
машинобудування, ремонт та монтаж машин і устаткування	3 205,1	23,5	155,1	5 057,8	27,5
виробництво машин та устаткування	140,3	1,0	82,5	133,6	0,7
виробництво електричного та електронного устаткування	711,9	5,2	151,5	1 282,7	7,0
виробництво транспортного устаткування	2 352,9	17,3	159,7	3 641,5	19,8
інше виробництво, не віднесене до інших угруповань	45,8	0,3	н/д	н/д	н/д
інші галузі	647,3	4,8	н/д	833,2	4,5
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	1 486,7	10,9	91,0	1 914,7	10,4

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Структурні пропорції реалізації промислової продукції підприємствами м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року суттєво не змінилися, порівняно з відповідним періодом минулого року. Як і раніше, визначальною галуззю промислового комплексу м. Запоріжжя є обробна промисловість, зокрема, металургія та машинобудування. Відтак ефективність діяльності підприємств металургії та машинобудування багато в чому визначає загальнономіську динаміку виробничої діяльності.

Незначне зменшення питомої ваги продукції металургії у загальному обсязі реалізації промислової продукції спричинене, насамперед, випередженням темпу зростання обсягу реалізації продукції машинобудування над темпом зростання обсягу реалізації продукції металургії.

У I півріччі 2007 року темп зростання обсягу виробництва продукції машинобудування у м. Запоріжжя склав 155,1%. При цьому обсяг реалізації

продукції машинобудування у січні-червні 2007 року збільшився, порівняно з аналогічним періодом минулого року на 58,8%.

Нарощування обсягу виробництва та реалізації продукції машинобудування стало наслідком розширення попиту з боку вітчизняних підприємств, які активізували інвестиційну діяльність та збільшили витрати на оновлення основних фондів¹². Крім цього, у I півріччі 2007 року продовжилась тенденція підвищення конкурентоспроможності вітчизняної інвестиційної продукції машинобудування, про що свідчить зростання у 1,5 рази у зазначеному періоді обсягу експорту машин та обладнання¹³. Збільшенню обсягів реалізації продукції машинобудування, зокрема, легкових автомобілів, на внутрішньому ринку сприяє зростання доходів населення та розширення схем кредитування на придбання товарів.

На збільшення обсягів виробництва та, відповідно, обсягів реалізації продукції металургії підприємств м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року позитивно впливала кон'юнктура на світових ринках чорних металів. Зокрема, вартісні обсяги експорту продукції чорної металургії вітчизняних підприємств у зазначеному періоді збільшились на 37,4%¹⁴.

Промисловий комплекс м. Запоріжжя формують більше ніж 170 промислових підприємств. Інформацію щодо діяльності економіковизначальних підприємств у I півріччі 2007 року наведено нижче (Таблиця 1.9).

¹² Промислове виробництво: підсумки січня-вересня // Міністерство економіки України. – www.me.gov.ua

¹³ Про стан платіжного балансу України у I півріччі 2007 року // Національний банк України. – www.bank.gov.ua.

¹⁴ Там само.

Таблиця 1.9 Інформація щодо діяльності основних економіковизначальних підприємств міста Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Підприємство	Темпи росту обсягу виробництва у I півріччі 2006 року, %	Темп росту обсягу виробництва у I півріччі 2007 року, %	Обсяг реалізації продукції у I півріччі 2006 року, млн. грн.	Питома вага в обсязі реалізації промислової продукції у I півріччі 2006 року, %	Обсяг реалізації продукції у I півріччі 2007 року, млн. грн.	Питома вага в обсязі реалізації промислової продукції у I півріччі 2007 року, %	Питома вага в обсязі доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів
ВАТ «Запоріжсталь»	100,6	н/д	н/д	н/д	4 301,8 ¹⁵	23,4	9,5
ВАТ «Мотор Січ»	108,9	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	3,5
ВАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна	93,7	162,2	1 084,1	8,0	1 865,0	10,2	3,2
ВАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат»	91,7	92,3	739,5	5,4	809,1	4,4	2,2
ЗАТ «ЗАЗ»	154,3	164,9	1 933,2	14,2	2 918,8	15,9	3,1
ВАТ «Запорізький завод феросплавів»	103,0	108,4	696,5	5,1	954,4	5,2	1,4
ВАТ «ПБК «Славутич»	105,7	125,8	221,5	1,6	250,0	1,4	0,5
ВАТ «Запоріжтрансформатор»	187,2	191,7	354,7	2,6	777,9	4,2	1,7
КП «Запорізький титано-магнієвий комбінат»	112,3	105,7	359,5	2,6	262,6	1,4	1,6
ВАТ «Запоріжвогнетрив»	84,2	105,0	158,5	1,2	179,8	1,0	0,8
ВАТ «Запорізький сталепрокатний завод»	н/д	122,3	39,8	0,3	48,7	0,3	н/д
ВАТ «Запорізький електровозремонтний завод»	н/д	111,4	75,9	0,6	114,3	0,6	н/д
ВАТ «Запорізький абразивний комбінат»	н/д	105,9	116,5	0,9	133,6	0,7	0,5
ВАТ «Запорізька кондитерська фабрика»	н/д	91,5	50,7	0,4	46,2	0,3	н/д
Всього по місту	106,5	121,9	13 609,8	100,0	18 373,7	100,0	100,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

У I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, найбільша питома вага за обсягами реалізації продукції припадала на такі підприємства: ВАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» – 23,4%; ЗАТ «ЗАЗ» – 15,9%; ВАТ «Електрометалургійний завод Дніпроспецсталь» – 10,2%; ВАТ «Запорізький завод феросплавів» – 5,2%; ВАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат» – 4,4%.

Порівняно з I півріччям 2006 року, обсяг реалізації продукції ВАТ «Запоріжсталь» збільшився у січні-червні 2007 року на 25,4%. У періоді, що аналізується,

¹⁵ ОАО "Запорожсталь" подвело итоги деятельности за январь-июль 2007 г. // Ежедневные новости металлургии. - <http://www.metaldaily.ru/news/news9576.html>

підприємство перевищило планові показники з виробництва чавуну – на 4,0%, сталі – на 3,6%, прокату – на 3,6%¹⁶.

Підприємство продовжує залишатися одним з найбільших платників до місцевого бюджету. Так, у I півріччі 2007 року підприємство сплатило до загального фонду бюджету м. Запоріжжя 38,1 млн. грн. податків та зборів, або близько 9,5% надходжень доходної частини загального фонду бюджету міста (у 2006 році зазначений показник склав 9,3%). Найбільшу питому вагу, 88,0%, у структурі надходжень ВАТ «Запоріжсталь» до місцевого бюджету займає податок з доходів фізичних осіб. Середня заробітна плата на підприємстві у січні-червні 2007 року склала 2,6 тис. грн¹⁷.

Порівняно з I півріччям 2006 року обсяг реалізації продукції ЗАТ «ЗАЗ» збільшився на 51,0%, чому, передусім, сприяло збільшення обсягів експортних поставок за рахунок розширення присутності на ринку Російської Федерації. Зокрема, у I півріччі 2007 року автомобіль марки «Ланос-Шевроле» увійшов до трійки найбільш популярних автомобілів у РФ¹⁸.

У I півріччі 2007 року орієнтована чисельність працівників ЗАТ «ЗАЗ» складала 16,4 тис. чол., а середня заробітна плата на підприємстві за січень-червень склала 2,3 тис. грн.

У I півріччі 2007 року до загального фонду бюджету м. Запоріжжя без урахування трансфертів від діяльності ЗАТ «ЗАЗ» надійшло податків та зборів на суму 12,4 млн. грн., або приблизно 3,1% загального обсягу надходжень до загального фонду без урахування трансфертів (у 2006 році вказаний показник склав 2,9%).

Сприятлива кон'юнктура на світових ринках чорних металів позитивно вплинула на господарську діяльність ще одного визначального металургійного підприємства м. Запоріжжя – ВАТ «Електрометалургійний завод «Дніпрспецсталь», дозволивши збільшити обсяги виробництва та реалізації продукції. Підприємство продовжує залишатися одним з найбільших платників до місцевого бюджету, перерахувавши у січні-червні 2007 року 12,9 млн. грн., або, приблизно, 3,2% обсягу надходжень загального фонду бюджету м. Запоріжжя без урахування трансфертів (у 2006 році вказаний показник склав 3,0%).

Порівняно з I півріччям 2006 року, обсяг реалізації промислової продукції підприємств м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року збільшився на 35,0% та склав 18 373,6 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця складає 23 281,3 грн. та є у 4,0 рази більшим, ніж у середньому по країні.

¹⁶ ОАО «Запоріжсталь» подвело итоги деятельности за январь-июль 2007 г. // Ежедневные новости металлургии. - <http://www.metaldaily.ru/news/news9576.html>

¹⁷ За даними офіційної веб-сторінки ВАТ «Запоріжсталь» // www.zaporizhstal.com

¹⁸ Визитная карточка украинского автомобилестроения // http://www.avtozaz.com/press_descr.php?mode=1&lang=ru&id=212

Структурні пропорції реалізації промислової продукції підприємствами м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року суттєво не змінились, порівняно з відповідним періодом минулого року. Як і раніше, визначальною галуззю промислового комплексу м. Запоріжжя є обробна промисловість, зокрема, металургія та машинобудування. Незначне зменшення питомої ваги продукції металургії у загальному обсязі реалізації промислової продукції спричинене, насамперед, випередженням темпу зростання обсягу реалізації продукції машинобудування над темпом зростання обсягу реалізації продукції металургії.

Зростання попиту на продукцію машинобудування як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках сприяло збільшенню обсягів виробництва та реалізації продукції основними металургійними підприємствами міста.

1.3. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність

1.3.1. Інвестиції в основний капітал

Протягом 2004-2006 років для м. Запоріжжя характерним було збільшення обсягів освоєних інвестицій в основний капітал. Вказана тенденція збереглася і у I півріччі 2007 року (Таблиця 1.10).

Таблиця 1.10. Обсяг освоєних інвестицій в основний капітал у м. Запоріжжя у 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Інвестиції в основний капітал, всього млн. грн.	1 942,4	2 299,8	2 635,1	1 416,6
Темпи росту обсягу інвестицій в основний капітал в м. Запоріжжя до попереднього року (відповідного періоду), %	нд	118,4	114,6	163,3
Інвестиції в основний капітал в Україні, всього млн. грн.	75 714,4	93 096,1	68 01,4	60 025,9
Темпи росту обсягу інвестицій в основний капітал в країні до попереднього року (відповідного періоду), %	148,4	123,0	132,3	154,2
Обсяг інвестицій в основний капітал у розрахунку на 1 мешканця в м. Запоріжжя, гривень	2 421,9	2 884,5	3 324,2	1 795,0
Обсяг інвестицій в основний капітал у розрахунку на 1 мешканця в середньому по країні, гривень	1 601,4	1 983,7	1 462,1	1 291,1

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал був у I півріччі 2007 року на 39,0% більшим, ніж у середньому по країні.

Як і в попередніх періодах, у 2006 році основним джерелом інвестицій в основний капітал були власні кошти підприємств (Таблиця 1.11).

Таблиця 1.11. Структура інвестицій в основний капітал у м. Запоріжжя за джерелами надходжень у I півріччі 2007 року

Джерела надходжень	2004 рік Обсяг інвестицій, тис. грн.	2004 рік Питома вага, %	2005 рік Обсяг інвестицій, тис. грн.	2005 рік Питома вага, %	I півріччя 2006 року Обсяг інвестицій, тис. грн.	I півріччя 2006 року Питома вага, %	I півріччя 2007 року Обсяг інвестицій, тис. грн.	I півріччя 2007 року Питома вага, %
Кошти держбюджету	76 565,0	3,9	108 955,0	4,7	80 705,0	9,3	80 402,0	5,7
Кошти місцевих бюджетів	30 682,0	1,6	63 739,0	2,8	16 388,0	1,9	11 387,0	0,8
Власні кошти підприємств	1 694 139,0	87,2	1 835 158,0	79,8	689 115,0	79,4	1 048 661,0	74,0
Кредити банків та інші позики	120 299,0	6,2	270 051,0	11,7	71 063,0	8,2	72 358,0	5,1
Кошти іноземних інвесторів	9 970,0	0,5	1 460,0	0,1	1 336,0	0,2	181 301,0	12,8
Інші джерела фінансування (включаючи кошти населення)	10 754,0	0,6	19 841,0	0,9	9 058,0	1,0	14 477,0	1,0
Всього	1 942 409,0	100,0	2 299 829,0	100,0	867 665,0	100,0	1 416 628,0	100,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Порівняно з I півріччям 2006 року, у січні-червні 2007 року за рахунок власних коштів підприємств було освоєно інвестицій в основний капітал на 63,3% більше, що пов'язано з нарощуванням інвестиційної діяльності промисловими підприємствами міста.

Обсяг інвестицій в основний капітал освоєних за рахунок коштів Державного бюджету у I півріччі 2007 року практично не змінився, порівняно з I півріччям 2006 року. У 2007 році, як і у попередньому бюджетному періоді, бюджету м. Запоріжжя було заплановано субвенцію з Державного бюджету на будівництво мостового переходу через р. Дніпро обсягом 250,0 млн. грн. Часткове перерахування вказаної субвенції у I півріччі 2007 році (71,6% затвердженого річного обсягу) забезпечило доволі великий обсяг освоєних інвестицій в основний капітал за рахунок коштів Державного бюджету.

Обсяг інвестицій в основний капітал, освоєний за рахунок коштів місцевого бюджету у I півріччі 2007 року зменшився, порівняно з січнем-червнем 2006 року, на 30,5%. Протягом I півріччя 2007 року, у м. Запоріжжя було здійснено такі проекти бюджету розвитку як: «Реконструкція стадіону по вул. Валерія Лобановського» - вартість проекту 2 164,2 тис. грн., «Реконструкція водогону Д-800 мм в балці «Панська» у районі кладовища «Бугайова», м. Запоріжжя» - вартість проекту 1 098,8 тис. грн., «Реконструкція мереж зовнішнього освітлення згідно з Програмою «Світло - 2007-2009» - вартість проекту 959,5 тис. грн., «Газифікація сел. Скворцово» – 818,6 тис. грн. тощо.

Заслуговує на увагу суттєве (у 135,7 рази) збільшення обсягу інвестицій в основний капітал, освоєних за рахунок коштів іноземних інвесторів у I півріччі 2007 року, порівняно з січнем-червнем 2006 року. Це пов'язано з проведенням модернізації виробничих потужностей на одному з економіковизначальних підприємств м. Запоріжжя – ВАТ «ПБК «Славутич». Зазначене підприємство входить до групи компаній Baltic Beverages Holding (Швеція). У кінці 2006 року на

ВАТ «ПБК» «Славутич» було прийнято рішення про поповнення уставного фонду приблизно у 2,5 рази шляхом емісії додаткових акцій¹⁹.

Структуру інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності ілюструє Таблиця 1.12.

Таблиця 1.12 Інвестиції в основний капітал за видами економічної діяльності у I півріччі 2007 року

Види економічної діяльності	I півріччя 2006 року Обсяг інвестицій, тис. грн.	I півріччя 2006 року Питома вага в загальному обсязі	I півріччя 2007 року Обсяг інвестицій, тис. грн.	I півріччя 2007 року Питома вага у загальному обсязі
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	518,0	0,1	1 555,0	0,1
Промисловість	591 769,0	68,2	1 073 975,0	75,8
Будівництво	2 048,0	0,2	6 823,0	0,5
Оптова та роздрібна торгівля, торгівля транспортними засобами, послуги з ремонту	45 970,0	5,3	73 109,0	5,2
Готелі та ресторани	11 397,0	1,3	18 779,0	1,3
Транспорт і зв'язок	121 139,0	14,0	98 498,0	7,0
Фінансова діяльність	20 067,0	2,3	30 169,0	2,1
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	55 944,0	6,4	95 730,0	6,8
Державне управління	3 367,0	0,4	4 007,0	0,3
Освіта	908,0	0,1	820,0	0,1
Охорона здоров'я та соціальна допомога	7 549,0	0,9	3 536,0	0,2
Колективні громадські та особисті послуги	6 989,0	0,8	9 627,0	0,7
Всього	867 665,0	100,0	1 416 628,0	100,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Як і в попередніх періодах, найбільші обсяги інвестицій в основний капітал були освоєні у промисловості – 75,8% загального обсягу, що пов'язано з інвестиційною активністю промислових підприємств міста. Зокрема на ВАТ «Запоріжсталь» у I півріччі 2007 року проводилась модернізація виробничого обладнання²⁰. На ВАТ «Електрометалургійний завод Дніпрспецсталь» імені А.М. Кузьміна у I півріччі 2006 року реалізовувався проект з будівництва комплексу шлакових відвалів²¹.

Доволі великі обсяги інвестицій в основний капітал були також освоєні в транспорті та зв'язку – 98,5 млн. грн. та у операціях з нерухомістю – 95,7 млн. грн.

¹⁹ За матеріалами Інтерфакс-Україна.

²⁰ Офіційна веб-сторінка ВАТ «Запорізький металургійний комбінат» Запоріжсталь // <http://www.zaporizhstal.com>.

²¹ Офіційна веб-сторінка ВАТ «Електрометалургійний завод Дніпрспецсталь» // <http://www.dss.com.ua>

У січні-червні 2007 року у м. Запоріжжя було освоєно 1 416,6 млн. грн. інвестицій в основний капітал, що на 63,3% більше, ніж у I півріччі 2006 року. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал склав 1 795,0 грн. та був на 39,0% більшим, ніж у середньому по країні.

Як і в попередніх періодах, у I півріччі 2007 року основним джерелом інвестицій в основний капітал були власні кошти підприємств. Порівняно з I півріччям 2006 року, у січні-червні 2007 року за рахунок власних коштів підприємств було освоєно інвестицій в основний капітал на 52,2% більше, що пов'язано з нарощуванням інвестиційної діяльності промисловими підприємствами міста. Відповідно, у структурі інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності найбільша питома вага у I півріччі 2007 року припадала на промисловість – 75,8%. Разом з тим, слід відмітити збільшення обсягу інвестицій в основний капітал, освоєних за рахунок іноземних інвесторів – 181,3 млн. грн., проти 1,3 млн. грн. у I півріччі 2007 року, що пов'язано з проведенням модернізації виробничих потужностей на одному з економіковизначальних підприємств м. Запоріжжя ВАТ «ПБК «Славутич».

1.3.2. Капітальне будівництво

У I півріччі 2007 року у м. Запоріжжя за рахунок усіх джерел фінансування було уведено в експлуатацію житла загальним обсягом 24,3 тис. кв. м (Таблиця 1.13):

Таблиця 1.13 Уведення в експлуатацію житла у м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Показники	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півр. 2007 р. до I півр. 2006 р., %
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	38,6	63,3	61,6	57,6	24,3	143,8
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення по місту Запоріжжя, кв. м	47,9	78,9	77,3	72,7	30,8	143,8
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м. (в середньому по Україні)	135,0	160,0	166,5	185,0	84,9	124,5

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Порівняно з відповідним періодом минулого року, обсяг уведеного в експлуатацію житла збільшився на 43,8% та у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення склав 30,8 кв. м. Зазначений показник є у 2,8 рази меншим, ніж у середньому по країні.

У I півріччі 2007 року у м. Запоріжжя було уведено в експлуатацію житла загальним обсягом 24,3 тис. кв. м., що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 30,8 кв. м. та є у 2,8 рази меншим, ніж у середньому по країні.

1.3.3. Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку м. Запоріжжя було залучено 593,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник складає 751,8 дол. США та є на 44,6% більшим, ніж у середньому по країні (Таблиця 1.14).

Таблиця 1.14 Обсяг залучених прямих іноземних інвестицій в економіку м. Запоріжжя станом на 01.07.2007 р.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Обсяг, млн. дол. США (на кінець періоду)	338,3	415,1	451,2	486,2	532,8	593,3
Темп росту до попереднього періоду, %	н/д	122,4	102,5	113,7	109,1	111,9
Обсяг, млн. дол. США (на кінець періоду), (Україна)	5 471,0	6 794,4	9 047,0	16 375,2	21 186,0	24 171,8
Темп росту до попереднього періоду в середньому по країні, %	120,1	124,2	133,2	181,0	129,4	114,1
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Україна), дол. США	114,1	142,7	191,3	348,9	454,2	519,9
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Запоріжжя), дол. США	421,1	518,6	563,9	611,1	673,5	751,8

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Зміни в географічній структурі надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Запоріжжя представлено нижче (Рисунок 1.1).

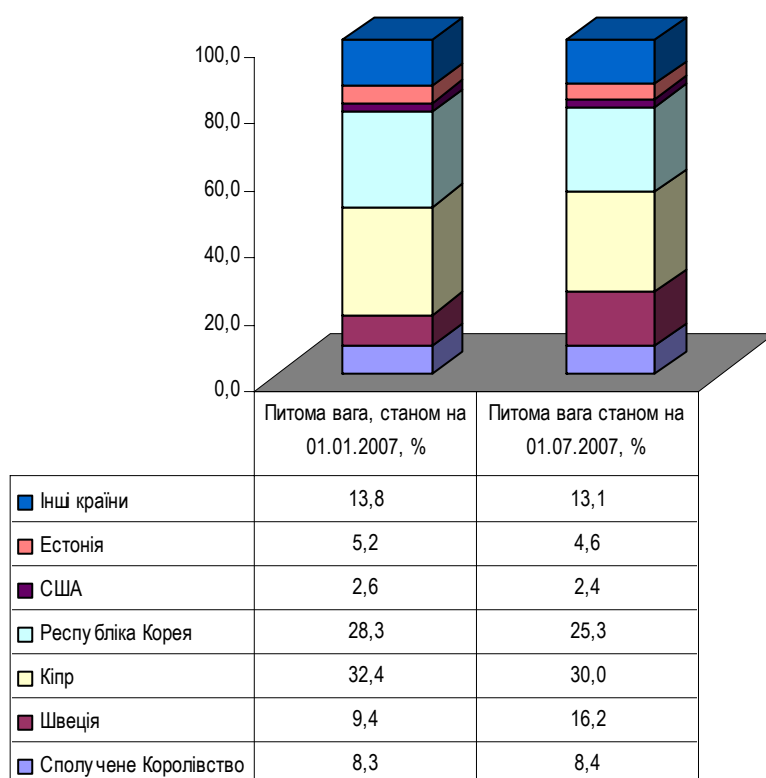

Рисунок 1.1. Географічна структура надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Запоріжжя станом на 01.07.2007 р.

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Як видно з наведених даних, найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені в економіку м. Запоріжжя з Кіпру, Республіки Кореї, Швеції та Великої Британії. Структурні пропорції залученого обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року змінились, що пов'язано зі збільшенням питомої ваги шведських інвестицій. Протягом аналізованого періоду, обсяг прямих іноземних інвестицій залучений зі Швеції збільшився на 46,6 млн. дол. США та станом на 01.07.2007 р. склав 96,3 млн. дол. США.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій у м. Запоріжжі станом на 01.07.2007 р. було залучено в промисловість – 83,7% загального обсягу залучених прямих іноземних інвестицій (Рисунок 1.2)

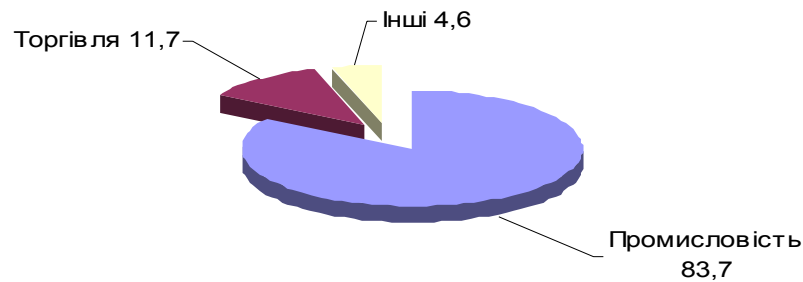

Рисунок 1.2 Прямі іноземні інвестиції в економіку м. Запоріжжя за видами економічної діяльності станом на 01.07.2007 р.

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

При цьому слід зазначити, що значна частина залученого протягом I півріччя 2007 року іноземного капіталу була залучена у харчову промисловість – 45,2 млн. дол. США. Це пов'язано з нарощуванням обсягів виробничої діяльності одним з економіковизначальних підприємств м. Запоріжжя ВАТ «ПБК «Славутич». Зазначене підприємство входить до групи компаній Baltic Beverages Holding (Швеція). У кінці 2006 року на ВАТ «ПБК» «Славутич» було прийнято рішення про поповнення уставного фонду приблизно у 2,5 рази шляхом емісії додаткових акцій, з метою фінансування модернізації виробничих потужностей²².

Незважаючи на те, що питома вага обсягу прямих іноземних інвестицій залучених у харчову промисловість протягом I півріччя 2007 року збільшилась до 20,1%²³, найбільша питома вага залучених інвестицій у промисловість припадає на машинобудування та металургію – 42,4% та 34,6% відповідно.

Як і в попередніх періодах, привабливою для іноземних інвесторів сферою вкладення коштів є також оптова і роздрібна торгівля, куди з початку інвестування надійшло 69,7 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, або 11,7% їх загального обсягу.

З початку процесу інвестування в економіку м. Запоріжжя було залучено 593,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник складає 751,8 дол. США та є на 44,6% більшим, ніж у середньому по країні.

²² За матеріалами Інтерфакс-Україна.

²³ Тут і далі: мається на увазі питома вага у загальному обсязі прямих іноземних інвестицій залучених у промисловість.

Протягом I півріччя 2007 року в економіку міста було залучено 63,0 млн. дол. США, з них 45,2 млн. дол. США – у харчову промисловість, що пов’язано з модернізацією виробничих потужностей на ВАТ «ПБК» «Славутич» - одного з економіковизначальних підприємств міста, що входить до групи компаній Baltic Beverages Holding (Швеція).

Незважаючи на те, що питома вага обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених у харчову промисловість протягом I півріччя 2007 року, збільшилась до 20,1%, найбільша питома вага залучених інвестицій у промисловість припадає на машинобудування та металургію – 42,4% та 34,6% відповідно.

1.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Протягом 2002-2006 року для м. Запоріжжя характерним було стабільне збільшення обсягів зовнішньоторговельного товарообороту (Таблиця 1.15):

Таблиця 1.15. Зміни в структурі зовнішньоторговельного товарообороту в 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року

Показники	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	I півріччя 2007 року	Темп росту в I півріччі 2007 року до I півріччя 2006 року, %
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	1 674,8	2 442,3	3 401,1	4 064,6	4 807,2	3 015,1	145,3
Експорт товарів, млн. дол. США	1 238,0	1 616,0	2 223,3	2 453,5	2 797,1	1 713,8	140,4
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	73,9	66,2	65,4	60,4	58,2	56,8	на 3,1 в.п. менше
Імпорт товарів, млн. дол. США	436,8	826,3	1 177,8	1 611,1	2 010,1	1 301,3	152,3
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	26,1	33,8	34,6	39,6	41,8	43,2	на 3,1 в.п. більше
Сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, млн. доларів США	801,2	789,7	1045,5	842,4	787,0	412,5	102,8
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	2,8	2,0	1,9	1,5	1,4	1,3	на 0,1 в.п. менше

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

У розрахунку на одного мешканця вказаний показник склав 3 820,5 дол. США та перевищив середній по країні у 3,2 рази.

Внаслідок того, що у I півріччі 2007 року товарний імпорт зростав більшими темпами, ніж експорт, питома вага останнього у структурі зовнішньоторговельного товарообороту зменшилась, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 3,1 в.п. Відповідно коефіцієнт покриття імпорту експортом теж зменшився на 0,1 в. п.

Для географічної структури товарного експорту м. Запоріжжя у січні-червні 2007 року характерним було збільшення поставок майже до усіх країн, які виступають головними торговими партнерами підприємств та організацій міста (Таблиця 1.16)

Таблиця 1.16. Географічна структура товарного експорту підприємств та організацій м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Країни	I півріччя 2006, Обсяг експорту, тис. дол. США	I півріччя 2006, Питома вага в експорті, в %	I півріччя 2007, Обсяг експорту, тис. дол. США	I півріччя 2007, Питома вага в експорті, в %
Російська Федерація	436 232,8	35,8	741 041,5	43,2
Туреччина	143 717,4	11,8	192 370,7	11,2
Білорусь	42 134,7	3,5	67 892,9	4,0
Болгарія	18 548,8	1,5	12 428,7	0,7
Італія	40 028,8	3,3	30 278,4	1,8
Німеччина	50 055,7	4,1	101 446,3	5,9
Польща	33 616,2	2,8	61 352,7	3,6
Китай	25 942,5	2,1	15 316,6	0,9
Інші	426 632,6	35,1	491 673,6	28,7
Всього	1 216 909,4	100,0	1 713 800,7	100,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

У I півріччі 2007 року, порівняно з відповідним періодом минулого року, суттєво, на 69,9% збільшилися обсяги експортних поставок до головного торговельного партнера – Російської Федерації (РФ). Збільшення обсягів поставок до РФ пов'язане, насамперед, з активізацією збутової діяльності на російському ринку ЗАТ «ЗАЗ». Суттєво збільшилися також обсяги товарних поставок до Німеччини та Польщі.

Товарна структура експорту підприємств та організацій м. Запоріжжя зумовлюється профілем виробничого комплексу міста (Рисунок 1.3).

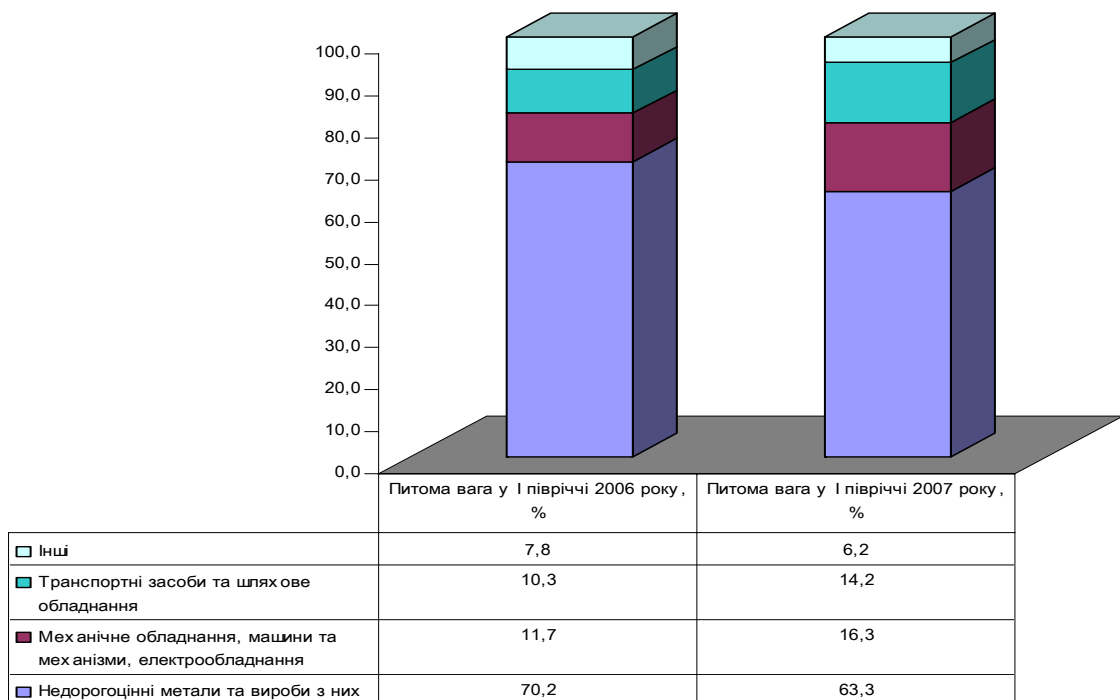

Рисунок 1.3. Товарна структура експорту м. Запоріжжя в 2005-2006 роках, %

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Найбільша питома вага в структурі товарного експорту м. Запоріжжя припадає на продукцію підприємств металургійного комплексу. У I півріччі 2007 року питома вага експорту недорогоцінних металів та виробів з них зменшилась на 6,9 в. п., хоча в абсолютних показниках обсяг експорту підприємств металургійного комплексу м. Запоріжжя збільшився – з 854,3 млн. дол. США у I півріччі 2006 року до 1 084,5 млн. дол. США у I півріччі 2007 року. Збільшення обсягів експорту обумовлювалось нарощуванням обсягів виробництва та реалізації продукції на основних металургійних підприємствах-експортерах Запоріжжя: ВАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь», ВАТ «Електрометалургійний завод Дніпрспецсталь» імені Кузьміна, ВАТ «Запорізький завод феросплавів».

Зменшення питомої ваги продукції металургії у загальному обсязі експорту пов'язане, насамперед, зі збільшенням обсягу експорту транспортних засобів та шляхового обладнання. У I півріччі 2007 року у зв'язку зі збільшенням обсягів експортних поставок наземних транспортних засобів, передусім, автомобілів, які виробляються на ЗАТ «ЗАЗ», до Російської Федерації, обсяг експорту товарів зазначеної групи збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року, майже у 2 рази та склав 243,3 млн. дол. США. Слід зазначити, що розширенню експортної присутності ЗАТ «ЗАЗ» на ринку РФ сприяє угода про вільну торгівлю між Україною та Російською Федерацією.

Обсяг товарного імпорту м. Запоріжжя у I півріччі 2007 році збільшився на 59,5%, порівняно з відповідним періодом минулого року, та склав 1 301,3 млн. дол. США.

Зміни в географічній структурі товарного імпорту підприємств і організацій м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року ілюструє Таблиця 1.17:

Таблиця 1.17. Географічна структура товарного імпорту підприємств і організацій м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Країни	I півріччя 2006 року Обсяг імпорту, тис. дол. США	I півріччя 2006 року Питома вага в імпорті, %	I півріччя 2007 року Обсяг імпорту, тис. дол. США	I півріччя 2007 року Питома вага в імпорті, %
Російська Федерація	210 842,1	25,8	319 682,0	24,6
Польща	133 125,8	16,3	250 212,3	19,2
Китай	50 413,4	6,2	101 085,5	7,8
Республіка Корея	173 968,8	21,3	228 205,8	17,5
Румунія	20 534,3	2,5	63 892,3	4,9
Німеччина	58 289,4	7,1	104 618,4	8,0
Інші	168 563,1	20,7	233 586,3	18,0
Всього	815 736,9	100,0	1 301 282,6	100,0

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

У I півріччі 2007 року у структурі товарного імпорту підприємств і організацій м. Запоріжжя відбулися зміни, порівняно з I півріччям 2006 року. Йдеться, передусім, про суттєве – на 87,9% та 31,2% відповідно, збільшення обсягів імпорту з Польщі та Кореї. Беручи до уваги те, що у I півріччі 2007 року, порівняно з I півріччям 2006 року, у товарній структурі імпорту підприємств і організацій м. Запоріжжя суттєво збільшився обсяг поставок транспортних засобів та шляхового обладнання (Таблиця 1.6), можна припустити, що це пов'язано з нарощуванням обсягів виробництва одним з найбільших підприємств-імпортерів м. Запоріжжя – ЗАТ «ЗАЗ», яке в процесі виготовлення продукції використовує машинокомплекти, вироблені в Кореї та Польщі.

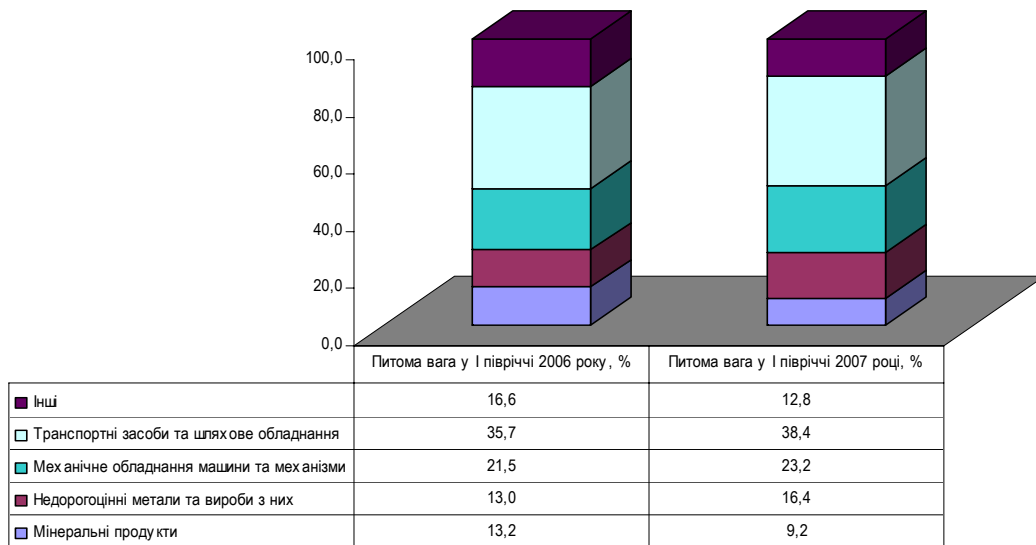

Рисунок 1.4 Товарна структура імпорту м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Незважаючи на те, що у відносних показниках питома вага імпорту транспортних засобів та шляхового обладнання збільшилась у I півріччі 2007 року лише на 2,7 в. п., в абсолютних показниках обсяг імпорту товарів вказаної групи збільшився на 71,9%.

Другою за обсягами та питомою вагою статтею імпорту м. Запоріжжя є механічне обладнання, машини та механізми. У I півріччі 2007 року обсяг імпорту механічного обладнання збільшився на 72,0%, порівняно з I півріччям 2006 року, що призвело до зростання його питомої ваги в загальній структурі товарного імпорту на 1,7 в.п. Одним з найбільших підприємств-імпортерів механічного обладнання є ВАТ «Мотор Січ».

Основні показники, що характеризують торгівлю послугами м. Запоріжжя наведено нижче (Таблиця 1.18).

Таблиця 1.18 Зміни в структурі зовнішньої торгівлі послугами м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Показники	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп росту у I півріччі 2007 року до I півріччя 2006 року
Зовнішньоторговельний оборот (послуги), млн. доларів США	133,9	179,4	99,6	119,6
Експорт послуг, млн. дол. США	93,9	111,8	65,1	132,8
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послугами, %	70,1	62,3	65,4	на 6,6 в.п. більше
Імпорт послуг, млн. дол. США	40,0	67,6	34,5	100,6
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послугами, %	29,9	37,7	34,6	на 6,6 в.п. менше
Сальдо зовнішньоторговельного обороту послугами, млн. доларів США	53,9	44,2	30,6	у 2 рази більше
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	2,3	1,7	1,9	на 0,5 в.п. більше

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами у I півріччі 2007 року збільшився, порівняно з відповідним періодом 2006 року, на 19,6%, його питома вага у загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту підприємств міста (товари+послуги) періоді, що аналізується, продовжує залишатися незначною – 3,2%.

Перевищення темпу зростання експорту послуг у I півріччі 2007 року над темпом зростання імпорту мало наслідком збільшення на 0,5 в. п. коефіцієнта покриття імпорту експортом.

У географічній структурі експорту послуг м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року найбільша питома вага, як і в попередніх періодах, припадає на Російську Федерацію – 35,3%, Індію – 9,8% та Об'єднані Арабські Емірати – 8,3%. У географічній структурі імпорту послуг переважають такі країни як Німеччина – 28,8%, Кіпр – 28,6%, Російська Федерація – 11,7%.

У структурі експорту послуг за видами економічної діяльності переважають послуги в обробній промисловості – 72,2%. У структурі імпорту послуг за видами економічної діяльності переважають послуги в операціях з нерухомістю – 51,0%.

У січні-червні 2007 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств і організацій м. Запоріжжя збільшився, порівняно з I півріччям 2006 року, на 45,3% та становив 3 015,1 млн. дол. США. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник склав 3 820,5 дол. США та перевищив середній по країні у 3,2 рази.

Внаслідок того, що у I півріччі 2007 року товарний імпорт зростав більшими темпами, ніж експорт, питома вага останнього у структурі зовнішньоторговельного товарообороту зменшилась, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 3,1 в.п. Відповідно коефіцієнт покриття імпорту експортом теж зменшився на 0,1 в. п. та склав у I півріччі 2007 року 1,3 в. п.

У I півріччі 2007 року у структурі товарного імпорту підприємств і організацій м. Запоріжжя відбулися зміни, порівняно з I півріччям 2006 року. Зокрема, на 87,9% та на 31,2% збільшилися обсяги імпорту з Польщі та Кореї, що, вірогідно, пов'язано з нарощуванням обсягів виробництва у перероді, що аналізується, одним з найбільших підприємств-імпортерів м. Запоріжжя – ЗАТ «ЗАЗ», яке в процесі виготовлення продукції використовує машинокомплекти вироблені в Республіці Кореї та Польщі. Відповідно, у I півріччі 2007 року суттєво збільшилися обсяги імпорту транспортних засобів та шляхового обладнання.

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами у I півріччі 2007 року збільшився, порівняно з відповідним періодом 2007 року, на 19,6%, його питома вага у загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту підприємств міста (товари+послуги) періоді, що аналізується, продовжує залишатися незначною – 3,2%.

1.4. Невиробничий сектор

1.4.1. Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

Стабільне зростання середньомісячної заробітної плати у м. Запоріжжя позитивно впливає на обсяг роздрібного товарообороту (Таблиця 1.19).

Таблиця 1.19. Динаміка обсягів роздрібного товарообороту у 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Роздрібний товарооборот, всього млн. грн.	1 839,4	2 683,9	3 275,7	2 125,1
Темпи росту роздрібного товарообороту в м. Запоріжжі до попереднього року/відповідного періоду попереднього року, %	138,5	145,9	122,1	142,2
Темпи росту роздрібного товарообороту в країні до попереднього року/відповідного періоду попереднього року, %	120,0	123,0	125,3	123,8
Роздрібний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця в м. Запоріжжі, гривень	2 293,5	3 366,2	4 132,3	2 692,7
Роздрібний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця в країні, гривень	1 390,4	1 958,3	2 651,2	1 553,4

Джерело: Держкомстат, Головне економічне управління Запорізької міської ради

У півріччі 2007 року обсяг роздрібного товарообороту збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 42,2% та у розрахунку на одного мешканця перевищив середній показник по країні на 73,3%.

Торговельна мережа м. Запоріжжя протягом I півріччя 2007 року на 55 одиниць та станом на 01.07.2007 р. склала 2 840 одиниць загальною площею 439 тис. кв. м. Мережа ресторанного господарства протягом періоду, що аналізується зменшилась на 112 од. та станом на 01.07.2007 р. складає 1 365 одиниць.

Обсяг реалізованих платних послуг населенню у I півріччі 2007 року склав 926,7 млн. грн. та збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року на 22,5%.

У I півріччі 2007 року обсяг роздрібного товарообороту у м. Запоріжжя збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 42,2% та склав 2 125,1 млн. грн. У розрахунку на одного мешканця обсяг роздрібного товарообороту у місті склав 2 692,7 грн. та перевищив середній показник по країні на 73,3%. На збільшення обсягу роздрібного товарообороту позитивний вплив справляє зростання середньомісячної заробітної плати у м. Запоріжжя та розширення торговельної мережі.

1.4.2. Житлово-комунальне господарство міста

Протягом I півріччя 2007 року відшкодування з бюджету міста різниці в тарифах на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій підприємствам, які обслуговують житловий фонд комунальної власності м. Запоріжжя не здійснювалось.

Заборгованість населення, що проживає в будинках комунальної власності за житлово-комунальні послуги протягом I півріччя 2007 року збільшилась на 18,2 млн. грн. та станом на 01.07.2007 р. склала 171,8 млн. грн. (Таблиця 1.20).

Таблиця 1.20. Вибіркові дані, що характеризують житлово-комунальне господарство м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Показник	Теплопостачання та гаряче водопостачання	Водопостачання та водовідведення	Житлові підприємства	Разом
Заборгованість населення за надання послуг станом на 01.01.2007 р., млн. грн.	121,1	н/д	32,5	153,6
Заборгованість населення за надання послуг станом на 01.07.2007 р. (разом), млн. грн.	136,9	0,2	34,7	171,8
у т.ч. прострочена (більше 3-ох місяців)	79,2	0,005	18,2	97,5
Рівень покриття тарифами собівартості надання послуг для населення у станом на 01.01.2007 р., %	н/д	н/д	83,5	-
Ступінь проплати населення за послуги у IV кварталі 2006 року, %	н/д	н/д	87,7	-
Рівень покриття тарифами собівартості надання послуг для населення у I півріччі 2007 року, %	97,3	85,7- водопостачання 75,4 - водовідведення	77,2	-
Ступінь проплати населення за послуги у I півріччі 2007 року, %	90,5	79,7	94,5	-

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Найбільша питома вага – 79,7% у структурі загального обсягу заборгованості припадає на теплопостачання та гаряче водопостачання. Слід зазначити, що питома вага простроченої заборгованості за житлово-комунальні послуги у структурі загального обсягу заборгованості становить 56,7%. Обсяг простроченої заборгованості населення за житлово-комунальні послуги станом на 01.07.2007 р. був достатньо високим.

У I півріччі 2007 року у м. Запоріжжя було розроблено та затверджено Методику встановлення тарифів комунальному підприємству «Водоканал» згідно з якою тарифи переглядаються двічі на рік та застосовуються з 1 січня по 30 червня та з 1 липня по 31 грудня кожного календарного року. Крім цього, Виконавчим комітетом міської ради було ухвалено рішення про запровадження сезонного тарифу на послуги з централізованого опалення для населення міста.

Рівень проплати населення за житлово-комунальні послуги у м. Запоріжжя є порівняно невисоким.

Однією з основних проблем житлово-комунальних господарств є підтримання беззбиткового функціонування підприємств, що займаються наданням послуг з водо-, теплопостачання, утримання будинків та прибудинкових територій, шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодовуватимуть витрати. Станом на 01.07.2007 р. рівень покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій складав 77,2%, собівартості послуг з теплопостачання та гарячого водопостачання – 97,3%, з водопостачання та водовідведення – 85,7% та 75,4% відповідно.

Заборгованість населення, що проживає в будинках комунальної власності, за житлово-комунальні послуги протягом I півріччя 2007 року збільшилась на 18,2 млн. грн. та станом на 01.07.2007 р. склала 171,8 млн. грн. Обсяг простроченої заборгованості населення за житлово-комунальні послуги станом на 01.07.2007 р. був достатньо високим – 97,4 млн. грн.

2. Комунальна власність міста

2.1. Земельні ресурси

Протягом I півріччя 2007 року у м. Запоріжжя було реалізовано 2 земельні ділянки загальною площею 4,2 га та загальною вартістю продажу 2 943,5 тис. грн. (Таблиця 2.1)

Таблиця 2.1 Продаж земельних ділянок у м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року

Роки	Кількість реалізованих земельних ділянок	Загальна площа земельних ділянок, які були приватизовані, га	Вартість продажу, тис. грн.
2006 рік, усього	5	15,1	40 282,1
у т.ч. через аукціони	3	н/д	н/д
I півріччя 2007 року, усього	2	4,2	2 943,5
у т.ч. через аукціони	н/д	н/д	н/д

Джерело: Головне економічне управління Запорізької міської ради

Річний план за надходженнями від продажу землі у січні-червні 2007 року було виконано на 16,5. Порівняно з I півріччям 2006 року, обсяг надходжень до бюджету міста від приватизації землі у I півріччі 2007 року був у 7 разів меншим. Водночас слід зауважити, що затверджений на 2006 рік план за надходженнями від продажу земельних ділянок було майже повністю виконано у I півріччі відповідного року. Відтак можна припустити, що у I півріччі 2007 року міська влада проводила економну земельну політику.

Станом на 01.07.2007 р. у м. Запоріжжі діяло 6 945 договорів оренди земельних ділянок. Протягом I півріччя 2007 року було укладено 496 договорів оренди. Загальна площа земельних ділянок, що перебувають в оренді станом на 01.07.2007 р. складала 944,9 га.

Міська влада активно використовує земельні ресурси для наповнення загального фонду бюджету міста, про що свідчить динаміка надходжень плати за землю. Зокрема у I півріччі 2007 року обсяг надходжень плати за землю збільшився на 10,5%, порівняно з відповідним періодом минулого року, та склав 24,9 млн. грн. В структурі плати за землю найбільш питома вага припадає на земельний податок з юридичних осіб – 70,4%. Протягом аналізованого періоду, обсяг недоїмки до місцевого бюджету з плати за землю збільшився на 1,3% та станом 01.07.2007 р. склав 527,9 тис. грн., або 2,1% загального обсягу надходжень плати за землю.

2.2. Комунальні підприємства міста та нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності

З використанням майна комунальної власності у м. Запоріжжя засновано 56 комунальних підприємств. Загальний обсяг реалізації товарів, робіт та послуг,

що реалізуються комунальними підприємствами міста, склав у I півріччі 2007 року 511,9 млн. грн., або 2,0% загального обсягу реалізації товарів, робіт та послуг підприємств м. Запоріжжя у відповідному періоді.

У I півріччі 2007 року найбільша кількість працівників була зайнята на таких підприємствах як КП «Водоканал» (3 131 чол.) та ЗКП МЕТ «Запоріжелектротранс» (2 169 чол.). Слід зазначити, що вказані підприємства були у аналізованому періоді найприбутковішими. Зокрема, фінансовий результат КП «Водоканал» у I півріччі 2007 року склав 6,0 млн. грн., а ЗКП МЕТ «Запоріжелектротранс» – 3,5 млн. грн. Найбільших збитків у I півріччі 2007 року зазнали житлово-експлуатаційні підприємства.

Протягом періоду, що аналізується, до спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя надійшло доходів від відчуження комунального майна загальним обсягом 15,7 млн. грн., при цьому річний план за надходженням від продажу майна було виконано на 44,9%. У I півріччі 2007 року у м. Запоріжжя було реалізовано 89 об'єктів комунальної власності, у тому числі 2 об'єкти – через аукціон. Загальна площа приватизованих об'єктів складає 13,4 тис. кв. м.

Станом на 01.07.2007 р. у м. Запоріжжя діє 732 договори-оренди об'єктів комунальної власності загальною площею 631,9 тис. кв. м. У I півріччі 2007 року від оренди цілісних майнових комплексів до загального фонду бюджету м. Запоріжжя надійшло 9,4 млн. грн. Порівняно з відповідним періодом минулого року, обсяг надходжень від оренди цілісних майнових комплексів збільшився на 12,0%.

3. БЮДЖЕТ МІСТА

3.1. Агрегований бюджет м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років та I півріччя 2007 року

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Запоріжжя бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці (Таблиця 3.1). Агрегований бюджет міста Запоріжжя з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено у Додатку до рейтингового звіту №1.

Таблиця 3.1 Бюджет м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років та I півріччя 2007 року, у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	I півріччя 2006 року	2006 рік	I півріччя 2007 року
Податкові надходження	408 749,8	498 096,4	288 827,4	614 494,2	395 863,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	74 676,7	90 486,9	87 145,6	139 878,3	60 696,1
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	100 951,3	202 517,7	69 329,0	182 697,0	130 952,6
Операційні надходження всього	584 377,8	791 101,0	445 302,0	937 069,5	587 512,2
Поточні видатки	323 913,9	430 140,4	276 695,3	566 994,2	333 829,2
Субсидії та поточні трансферти	244 219,9	314 367,2	112 859,6	276 456,5	202 044,5
Операційні видатки всього	568 133,8	744 507,6	389 554,9	843 450,7	535 873,7
Операційний баланс	16 244,0	46 593,4	55 747,1	93 618,8	51 638,5
Фінансовий дохід	121,4	1 745,1	3 260,1	8 891,6	1 219,9
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	5 740,5	7 957,5	15 846,8	0,0
Фінансовий баланс	121,4	-3 995,4	-4 697,4	-6 955,2	1 219,9
Поточний баланс	16 365,4	42 598,0	51 049,7	86 663,6	52 858,4
Капітальні надходження	20 984,6	46 415,1	57 081,4	82 316,2	21 485,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	4 194,5	6 470,9	44 000,7	142 960,3	179 081,0
Капітальні надходження всього	25 179,1	52 886,0	101 082,1	225 276,5	200 566,9
Капітальні видатки	80 214,9	35 613,9	17 075,3	59 080,8	16 506,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	23 006,6	96 663,0	70 085,3	209 992,1	203 955,6
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	4 194,5	4 467,5	0,0	17 881,1	81,0
Капітальні видатки всього	107 416,0	136 744,4	87 160,6	286 954,0	220 543,0
Капітальний баланс	-82 236,9	-83 858,4	13 921,5	-61 677,5	-19 976,1
Баланс після капітальних видатків	-65 871,5	-41 260,4	64 971,2	24 986,1	32 882,3
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	215,9	148,8	0,0	599,9	0,0
Профіцит/дефіцит	-66 087,4	-41 409,2	64 971,2	24 386,2	32 882,3
Фінансування	66 087,4	41 409,2	-64 971,2	-24 386,2	-32 882,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Протягом 2004-2006 років та I півріччя 2007 року місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету, який забезпечується стабільним, переважанням темпів росту операційних надходжень, над темпами росту операційних видатків. В структурі операційних надходжень бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року, як і в попередніх бюджетних періодах, найбільша питома вага припадає на податкові надходження – 67,4%, зокрема, на податок з доходів фізичних осіб. Порівняно з відповідним періодом 2006 року, обсяг податкових надходжень збільшився у I півріччі 2007 року, на 37,0%. Цьому, зокрема, сприяло збільшення ставки податку з доходів фізичних осіб з 13% до 15%, 16%-ве зростання середньомісячної заробітної плати у місті у I півріччі 2007 року.

Разом з тим, слід зазначити, що порівняно з I півріччям 2006 року, сальдо операційного балансу бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року зменшилось на 7,4%, що пов'язано зі скороченням (на 30,4%) у періоді, що аналізується, обсягу платежів штрафів та інших операційних надходжень. Це стало наслідком зменшення обсягу надходжень до цільових фондів у I півріччі 2007 року, що обумовлюється зменшенням обсягів надходжень добровільних внесків від спонсорів, підприємств, об'єднань, організацій і установ на вирішення соціально-економічних проблем міста.

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду бюджету міста протягом аналізованого періоду бюджетом міста було залучено короткострокову безвідсоткову позичку з єдиного казначейського рахунку обсягом 9 000,0 тис. грн., яку було погашено вчасно та у повному обсязі.

Значний обсяг операційних надходжень до бюджету м. Запоріжжя дав можливість не лише забезпечувати за рахунок власних коштів операційні видатки, а й здійснювати активні операції з коштами місцевого бюджету. Розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на депозит у банківських установах мало наслідком надходження до бюджету міста відсотків за їх користування (фінансового доходу) загальним обсягом 1 210,0 тис. грн. У зв'язку з тим, що дата виплати доходу за зобов'язанням Запорізької міської ради обсягом 75,0 млн. грн. припала на II півріччя 2007 року, в аналізованому періоді місто не здійснювало виплат доходу за зобов'язаннями у зв'язку з чим фінансовий баланс бюджету м. Запоріжжя у відповідному періоді був позитивним.

Обсяг капітальних видатків бюджету міста у I півріччі 2007 року перевищив зазначений показник у відповідному періоді 2006 року у 2,5 рази. Це, здебільшого, пов'язано з частковим надходженням до бюджету міста у I півріччі 2007 року субвенції з Державного бюджету на будівництво мостового переходу через р. Дніпро (179,0 млн. грн., або 71,6% річного плану), тоді як у I півріччі 2006 року обсяг надходження вказаної субвенції був у 4 рази меншим. Разом з цим, капітальний баланс бюджету міста у I півріччі 2007 року був негативним, що є типовим для більшості українських міст.

Зважаючи на те, що профіцит поточного балансу бюджету м. Запоріжжя не лише покрив, а й перевищив дефіцит капітального балансу, баланс після капітальних видатків у I півріччі 2007 року був позитивним та склав 32,9 млн. грн. Відповідно, у I півріччі 2007 року бюджет міста був виконаний з профіцитом у обсязі

32,9 млн. грн., який забезпечувався профіцитом як загального, так і спеціального фондів.

Джерела фінансування бюджету міста Запоріжжя наведено нижче (Таблиця 3.2).

Таблиця 3.2. Фінансування бюджету м. Запоріжжя в 2004-2006 роках, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	I півріччя 2006 року	2006 рік	I півріччя 2007 року
Профіцит/дефіцит	-66 087,4	-41 409,2	64 971,2	24 386,2	32 882,3
Фінансування	66 087,4	41 409,2	-64 971,2	-24 386,2	-32 882,3
Зміни залишків	18 684,0	-6 462,2	-37 848,3	-27 148,7	-12 988,3
залишок на початок року	28 665,1	9 981,1	16 443,2	16 337,2	43 485,9
залишок на кінець року	9 981,1	16 443,3	54 291,5	43 485,9	56 474,2
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	-27 762,5	-38 237,5	2 762,5	-20 000,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	42 000,0	33 599,0	109 099,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	69 762,5	71 836,5	106 336,5	20 000,0
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	22 403,4	633,9	11 114,6	0,0	0,0
Одержано	55 541,5	248 634,0	91 670,0	143 570,0	9 000,0
Повернено	33 138,1	248 000,1	80 555,4	143 570,0	9 000,0
Фінансування за борговими операціями	25 000,0	75 000,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	25 000,0	75 000,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	0,0	0,0	0,0	106,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Фінансування бюджету м. Запоріжжя у 2004-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку до рейтингового звіту № 2.

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду бюджету міста, у I півріччі 2007 року бюджетом м. Запоріжжя було залучено короткострокову безвідсоткову позичку з єдиного казначейського рахунку обсягом 9 000,0 тис. грн., яку було погашено вчасно та у повному обсязі.

У зв'язку з випередженням темпів зростання доходної частини бюджету міста над темпами зростання видаткової частини, обсяг залишків вільних бюджетних коштів станом на 01.07.2007 р. збільшився, порівняно з початком року, на 29,9% та склав 56,5 млн. грн. Обсяг залишків вільних бюджетних коштів за загальним фондом склав станом на 01.07.2007 р. 26,9 млн. грн., або 5,2% фактично виконаного у I півріччі 2007 року обсягу видаткової частини загального фонду бюджету міста. Слід зазначити, що обсяг залишків вільних бюджетних коштів за спеціальним фондом станом на 01.07.2007 р. зменшився, порівняно з початком року, на

1,5 млн. грн., що пов'язано з розміщенням коштів на депозит у банківській установі.

3.2. Виконання доходної частини бюджету м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років та у I півріччі 2007 року

Доходи бюджету м. Запоріжжя формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Доходну частину бюджету м. Запоріжжя за 2004-2006 роки наведено нижче (Таблиця 3.3).

Таблиця 3.3. Виконання доходної частини бюджету м. Запоріжжя в 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показники	Виконано за 2004	Виконано за 2005	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 2006 рік	% виконання річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано за I півріччя 2007 року	% виконання річного плану з урахуванням змін
Податкові надходження	408 749,8	498 096,4	609 217,1	614 494,2	100,9	821 872,4	395 863,5	48,2
Питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %	67,0	58,9	47,3	52,5	-	50,1	50,2	-
Неподаткові надходження	56 784,1	63 841,8	62 849,5	88 728,3	141,2	64 039,1	43 348,2	67,7
Питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %	9,3	7,5	4,9	7,6	-	3,9	5,5	-
Доходи від операцій з капіталом	20 968,8	46 415,1	77 358,2	82 316,2	106,4	70 000,0	21 485,9	30,7
Питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %	3,4	5,5	6,0	7,0	-	4,3	2,7	-
Цільові фонди	18 029,8	28 390,2	64 425,5	60 041,6	93,2	39 716,0	18 567,8	46,8
Разом доходів	504 532,5	636 743,5	813 850,3	845 580,3	103,9	995 627,5	479 265,4	48,1
Офіційні трансферти	100 951,3	202 497,9	455 383,4	307 776,2	67,6	620 571,4	309 952,6	49,9
Питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %	16,6	24,2	35,3	26,3	-	37,8	39,3	-
Разом, тис. грн.	605 483,8	841 264,6	1 269 233,7	1 153 356,5	90,9	1 616 198,9	789 218,0	48,8
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	4 194,5	4 467,5	19 253,9	17 881,1	92,9	23 503,2	81,0	0,3
УСЬОГО	609 678,3	845 732,1	1 288 487,6	1 171 237,6	90,9	1 639 702,1	789 299,0	48,1

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Для доходної частини бюджету м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років характерною була стійка тенденція до збільшення надходжень, яка збереглася і у I півріччі 2007 року. Порівняно з I півріччям 2006 року, фактично виконаний обсяг доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року збільшився на 43,6%. При цьому рівень виконання річного плану за доходами склав 48,1%, на що, значною мірою, вплинуло 48%-ве виконання плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року, порівняно з 2006 роком суттєво не змінилися. Як і раніше, в структурі доходів бюджету міста домінують податкові надходження, питома вага яких у загальному обсязі доходної частини бюджету міста становила 50,2%.

Зростання обсягу податкових надходжень забезпечується, як і в попередніх бюджетних періодах, збільшенням обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб, що обумовлюється збільшенням розміру мінімальної заробітної плати у країні, зростанням середньомісячної заробітної плати у Запоріжжі та зменшенням обсягу заборгованості з її виплати, а також збільшенням середньооблікової чисельності штатних працівників у місті.

У структурі неподаткових надходжень бюджету м. Запоріжжя найбільша питома вага припадає на власні надходження бюджетних установ, а відтак збільшення обсягу надходжень вказаного джерела у I півріччі 2007 року, порівняно з відповідним періодом минулого року, спричинило незначне, 2,9%, збільшення обсягу загального обсягу неподаткових надходжень.

Обсяг доходів від операцій з капіталом у I півріччі 2007 року був у 2,7 рази меншим, порівняно з відповідним показником у I півріччі 2006 року. Зменшення, здебільшого, відбулося у частині надходжень від продажу земельних ділянок, що пов'язано як зі зменшенням кількості проданих земельних ділянок у періоді, що аналізується, так і їх площі.

Питома вага офіційних трансфертів у фактично виконаному обсязі доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року збільшилась, порівняно з 2006 роком, на 13,0%. Насамперед, це пов'язано з високим рівнем виконання (71,6% річного плану) субвенції з Державного бюджету на будівництво мостового переходу через о. Хортиця, затверджений на 2007 рік обсяг якої складає 250,0 млн. грн. Загалом фактично виконаний у I півріччі 2007 року обсяг офіційних трансфертів збільшився, порівняно з відповідним показником у I півріччі 2006 року, у 2,7 рази.

Затверджений на 2007 рік план за доходами загального фонду бюджету м. Запоріжжя збільшився, порівняно з виконанням у 2006 році, на 48,1% та склав 1 183,8 млн. грн. (Таблиця 3.4):

Таблиця 3.4 Виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Запоріжжя в 2005-2006 роках та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показник	Виконано за 2005 р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 2006 р.	% вик. до плану на 2006 рік з урахуванням змін	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано за I півріччя 2007 р.	% виконання плану з урахуванням змін	Темп росту уточненого плану на 2007 рік до виконання у 2006 році
Податок з доходів фізичних осіб	367 181,90	472 506,5	474 319,0	100,4	674 661,0	322 859,9	47,9	142,2
Плата за держ. реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності	612,9	604,7	637,0	105,3	730,0	359,8	49,3	114,6
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	2,2	0,0	0,1	0,0	0,0	2,4	-	-
Плата за торговий патент	15619,3	18 062,9	19 285,0	106,8	17 800,0	9 365,0	52,6	92,3
Єдиний податок	29823,3	28 144,0	29 064,1	103,3	33 200,0	15 890,7	47,9	114,2
Державне мито	2254,2	2 800,0	4 051,7	144,7	3 155,0	1 880,6	59,6	77,9
Адміністративні штрафи	42,9	100,0	-218,2	-218,2	10,0	-41,0	-	-4,6
Усього закріплені доходи	415 536,7	522 218,1	527 138,7	100,9	729 556,0	350 317,4	48,0	138,4
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	12 661,2	10 723,4	10 640,7	99,2	9 550,0	2 931,1	30,7	89,7
Плата за землю	42 100,7	45 280,5	45 940,8	101,5	50 228,7	24 965,3	49,7	109,3
Податок на промисел	75,0	77,0	91,1	118,3	91,4	48,3	52,8	100,3
Місцеві податки й збори	15 198,5	15 738,8	15 992,1	101,6	16 575,0	8 079,5	48,7	103,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	16 550,4	16 700,0	17 255,4	103,3	18 000,0	9 390,1	52,2	104,3
Інші надходження загального фонду	5 393,7	11 611,4	12 867,3	110,8	6 148,6	3 907,2	63,5	47,8
Усього власні доходи	91 979,5	100 131,1	102 787,4	102,7	100 593,7	49 321,5	49,0	97,9
Разом загальний фонд	507 516,2	622 349,2	629 926,1	101,2	830 149,7	399 638,9	48,1	131,8
Трансферти	140 369,5	187 249,9	169 214,0	90,4	353 603,6	130 952,6	37,0	209,0
Усього загальний фонд	647 885,7	809 599,1	799 140,1	98,7	1 183 753,3	530 591,5	44,8	148,1

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Затверджений на 2007 рік план за надходженнями до загального фонду бюджету м. Запоріжжя було виконано у I півріччі на 44,8%, у тому числі за закріпленими доходами – на 48,0%, за власними доходами – на 49,0%.

Найбільшими за обсягами джерелами формування закріплених доходів бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року були податок з доходів фізичних осіб, плата за торговий патент та єдиний податок для суб'єктів підприємницької діяльності.

Річний план за надходженням податку з доходів фізичних осіб у I півріччі поточного року було виконано на 47,9%, що, певною мірою, обумовлюється наявністю недоїмки за вказаним джерелом, обсяг якої протягом I півріччя 2007 року зменшився на 152,6 тис. грн. та станом на 01.07.2007 року склав 2 067,0 тис. грн. Недоїмка за податком з доходів фізичних осіб дорівнює 0,7%

фактично виконаного в аналізованому періоді обсягу надходжень за вказаним податком. Найбільший обсяг недоїмки за податком з доходів фізичних осіб станом на 01.07.2007 р. припадав на підприємства приватної форми власності, зокрема ПП «Матвієнко Г.В.» – 332,6 тис. грн., ПП «Долгорука Н.О.» та Приватний нотаріус Лучко Н.Г. – 113,9 тис. грн.

Найбільшими платниками податку з доходів фізичних осіб у I півріччі 2007 року були такі підприємства як: ВАТ «Запоріжсталь» - 38,1 млн. грн., або 11,8% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб; ВАТ «Мотор-Січ» – 13,9 млн. грн., або 4,3% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб; ВАТ ЕМЗ «Дніпроспецсталь» – 12,9 млн. грн., або 4,0% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб; ЗАТ «ЗАЗ» – 12,4 млн. грн., або 3,8% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб та ВАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат» – 8,7 млн. грн., або 2,7% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб.

У структурі фактично виконаного у I півріччі 2007 року обсягу надходжень плати за торговий патент, найбільша питома вага припадала на плату за придбання торгового патенту на здійснення операцій у сфері грального бізнесу – 66,2%. Обсяг недоїмки з плати за торговий патент протягом I півріччя 2007 року майже не змінився та станом на 01.07.2007 р. склав 668,1 тис. грн.

У структурі власних доходів м. Запоріжжя найбільша питома вага припадає на плату за землю – 50,6%, на плату за оренду цілісних майнових комплексів – 19,0%, а також на місцеві податки та збори – 16,4%.

Виконаний у I півріччі 2007 року обсяг надходжень плати за землю збільшився на 10,5%, порівняно з відповідним періодом минулого року, та склав 24,9 млн. грн. Річний план за надходженням плати за землю було виконано у I півріччі 2007 року на 49,7%. В структурі плати за землю найбільш питома вага припадає на земельний податок з юридичних осіб – 70,4%. Протягом періоду, що аналізується обсяг недоїмки до місцевого бюджету з плати за землю збільшився на 1,3% та станом 01.07.2007 р. склав 527,9 тис. грн.

Найбільшими за обсягами відрахувань до місцевого бюджету плати за землю у I півріччі 2007 року були такі підприємства: ВАТ «Запоріжсталь» – 3 138,1 тис. грн., або 12,6 загального обсягу надходжень плати за землю, ВАТ «Мотор-Січ» – 900,5 тис. грн., або 3,6% загального обсягу надходжень плати за землю, ВАТ ЕМЗ «Дніпроспецсталь» – 862,7 тис. грн., або 3,5% загального обсягу надходжень плати за землю та ЗАТ «ЗАЗ» – 761,7 тис. грн., або 3,1% загального обсягу плати за землю.

Затверджений на 2007 рік обсяг надходжень місцевих податків та зборів було виконано в аналізованому періоді на 48,7%, що, серед іншого, пояснюється наявністю недоїмки за вказаним джерелом надходжень. Обсяг недоїмки протягом I півріччя 2007 року збільшився у 2,5 рази та станом на 01.07.2007 р. склав 622,5 тис. грн., або 7,7% виконаного обсягу надходжень зі сплати місцевих податків та зборів.

Слід зазначити, що для переважної більшості джерел власних доходів загального фонду бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року характерним був високий рівень виконання річного плану. Водночас, затверджений на 2007 рік обсяг надходжень податку на прибуток підприємств комунальної форми власності був виконаний на 30,7%, що пов'язано з наявністю недоїмки за вказаним податком. І хоча обсяг недоїмки протягом I півріччя 2007 року зменшився на 187,3 тис. грн., її питома вага у структурі фактично виконано обсягу надходжень за податком на прибуток підприємств комунальної форми власності є значною – 51,9%. Найбільшим боржником за податком на прибуток підприємств комунальної форми власності було КП «Теплові мережі Ленінського району», податковий борг якого станом на 01.07.2007 р. склав 956,5 тис. грн., або 62,9%.

Затверджений на 2007 рік план за трансфертами до загального фонду було виконано у I півріччі 2007 року на 37,0%, що пов'язано з невисоким рівнем перерахування більшості запланованих трансфертів (Додаток 3)

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг доходів спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду), склав 165 477,8 тис. грн. (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5 Виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя в 2005-2006 рр. та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показник	Виконано за 2005 р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 2006 рік	% виконання плану на 2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано за I півріччя 2007 року	% виконання плану з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану на 2007 рік до виконання у 2006 році
Податок на власність	13 237,5	16 590,0	16 769,7	101,1	17 185,0	10 211,5	59,4	102,5
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	305,1	300,0	327,0	109,0	315,0	153,8	48,8	96,3
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	16,9	0,0	762,8	-	605,0	805,0	133,1	79,3
Інші неподаткові надходження	259,5	541,5	478,3	88,3	345,0	8,5	2,5	72,1
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	46 493,3	77 363,1	82 340,9	106,4	70 000,0	21 485,9	30,7	85,0
- надходження коштів від відчуження майна	24 695,2	36 000,0	42 034,1	116,8	35 000,0	15 705,4	44,9	83,3
- надходження коштів від продажу землі	21 719,9	41 358,1	40 282,1	97,4	35 000,0	5 780,5	16,5	86,9
- відсотки за користування позиками, які надавалися з місцевих бюджетів	78,2	5,0	24,7	494,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	3 956,3	3 604,5	3 569,9	99,0	3 955,0	2 042,6	51,6	110,8
Власні надходження бюджетних організацій	40 524,8	32 280,9	54 933,9	170,2	37 291,8	28 394,0	76,1	67,9
Інші неподаткові надходження	0,0	0,0	0,0	-	20,0	0,0	0,0	-
Цільові фонди	24 433,9	60 821,0	56 471,7	92,8	35 761,0	16 525,2	46,2	63,3
Разом спеціальний фонд	129 227,3	191 501,0	215 654,2	112,6	165 477,8	79 626,5	48,1	76,7
Кошти одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	4 467,5	19 253,9	17 881,1	92,9	23 503,2	81,0	0,3	131,4
Усього спеціальний фонд	133 694,8	210 754,9	233 535,3	110,8	188 981,0	79 707,5	42,2	80,9
Трансферти	64 151,6	268 133,5	138 562,2	51,7	266 967,8	179 000,0	67,0	192,7
Усього спеціальний фонд (із трансфертами)	197 846,4	478 888,4	372 097,5	77,7	455 948,8	258 707,5	56,7	122,5

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Річний план за доходами спеціального фонду без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду у I півріччі 2007 року було виконано на 48,1%, що, передусім, пов'язано з невисоким рівнем виконання плану за доходами бюджету розвитку – 30,7%. Це зумовлювалось тим, що у I півріччі 2007 року міська влада проводила економну земельну політику, у зв'язку з чим було реалізовано лише 2 земельні ділянки.

Високий рівень виконання річного плану за власними надходженнями бюджетних установ – 76,1% пояснюється, насамперед, перевиконанням у I півріччі 2007 року, плану за іншими джерелами власних надходжень бюджетних установ. Сюди відносяться перераховані бюджетним установам кошти для виконання окремих доручень, а також благодійні внески, гранти та дарунки. Такі призначення не мають постійного характеру і, як правило, не плануються.

Заслуговує на увагу також високий рівень виконання затвердженого на 2007 рік плану за надходженням трансфертів. Це було спричинено високим рівнем виконання у I півріччі 2007 року плану за надходженням субвенції з Державного бюджету на будівництво автотранспортної магістралі (мостового переходу через о. Хортиця) – 71,6%.

Для доходної частини бюджету м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років характерною була стійка тенденція до збільшення надходжень, яка збереглася і у I півріччі 2007 року. Порівняно з I півріччям 2006 року, фактично виконаний обсяг доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року, збільшився на 43,6%. При цьому рівень виконання річного плану за доходами склав 48,1%, на що, значною мірою, вплинуло 48%-ве виконання плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету міста у I півріччі 2007 року, порівняно з 2006 роком суттєво не змінились. Як і раніше, в структурі доходів бюджету міста домінують податкові надходження, питома вага яких у загальному обсязі доходної частини бюджету міста становила 50,2%.

Затверджений на 2007 рік план за надходженнями до загального фонду бюджету м. Запоріжжя було виконано у I півріччі на 44,8%, у тому числі за закріпленими доходами – на 48,0%, за власними доходами – на 49,0%.

Річний план за доходами спеціального фонду без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду у I півріччі 2007 року, було виконано на 48,1%, що, передусім, пов'язано з невисоким рівнем виконання плану за доходами бюджету розвитку – 30,7%.

3.3. Виконання видаткової частини бюджету м. Запоріжжя протягом 2004-2006 років та I півріччя 2007 року

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Запорізькою міською радою. Основні показники, які характеризують виконання видаткової частини бюджету м. Запоріжжя у 2004-2006 рр. та у I півріччі 2007 року, наведені у таблиці (дані щодо виконання видаткової частини бюджету м. Запоріжжя у 2005-2006 роках та у I півріччі

2007 року за загальним та за спеціальним фондами наведено в Додатках до рейтингового звіту №№3-4).

Видаткову частину бюджету міста Запоріжжя без урахування трансфертів до бюджету розвитку було затверджено на 2007 рік у обсязі 1 626 млн. грн. (Таблиця 3.6).

Таблиця 3.6 Виконання видаткової частини бюджету м. Запоріжжя в 2004-2006 рр. та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показник	2004 рік Виконано	2005 рік виконано	I півріччя 2006 року Виконано	2006 рік Виконано	Затвердже но на 2007 рік	Виконано у I півріччі 2007 року	% виконання річного плану з урахуванн ям змін
Основні видаткові статті	511 873,9	763 341,0	443 240,2	1 041 225,2	1 498 458,8	701 996,0	46,8
Державне управління	19 761,3	25 598,6	21 303,3	47 278,0	60 038,3	25 911,5	43,2
Правоохоронна діяльність	740,0	740,0	374,9	950,0	1 100,0	705,4	64,1
Освіта	135 416,2	191 816,6	130 594,5	248 903,0	308 931,8	156 822,9	50,8
Охорона здоров'я	131 670,3	169 804,4	97 179,7	209 638,4	254 851,3	119 374,6	46,8
Соціальний захист і соціальна допомога	73 487,0	79 067,5	42 828,3	112 826,5	286 462,9	113 840,9	39,7
Житлово-комунальне господарство	28 010,7	98 934,6	27 234,0	74 207,5	82 542,6	33 743,7	40,9
Культура і мистецтво	8 857,5	13 994,2	9 066,6	18 730,3	26 659,9	12 794,3	48,0
Засоби масової інформація	361,6	325,5	159,2	337,7	406,3	130,4	32,1
Фізична культура і спорт	4 676,3	5 920,1	3 662,9	8 752,0	12 086,1	5 010,2	41,5
Будівництво	56 273,0	81 878,9	57 450,3	184 787,2	335 363,4	191 286,4	57,0
Транспорт	28 280,6	39 925,9	18 247,6	44 595,4	55 760,0	30 044,3	53,9
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	5 513,6	20 189,0	33,7	4 147,0	22 262,9	135,4	0,6
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	293,5	276,2	596,5	762,0	381,0	50,0
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	1 598,9	2 564,8	1 443,4	2 871,3	4 269,2	1 702,4	39,9
Обслуговування боргу	0,0	5 740,5	7 957,5	15 846,8	7 130,0	0,0	0,0
Фонди	17 226,9	26 546,9	25 428,1	62 085,9	39 832,1	10 112,6	25,4
Видатки, не віднесені до основних груп	17 909,9	3 165,4	609,4	4 671,7	8 589,6	1 332,1	15,5
Витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів, наданих громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	215,9	148,8	0,0	599,9	1 012,0	0,0	0,0
Разом видатків	529 783,8	766 506,4	443 849,6	1 041 825,1	1 508 048,4	703 328,1	46,6
Кошти, що передаються до Державного бюджету	141 787,4	115 387,4	40 319,5	81 725,0	106 015,3	53 007,6	50,0
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	0,0	780,0	503,9	5 420,2	11 928,2	0,0	0,0
Всього	671 571,2	882 673,8	484 673,0	1 128 970,3	1 625 991,9	756 335,7	46,5
Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду)	4 194,5	4 467,5	17 881,1	17 881,1	23 503,2	81,0	0,3
Всього видатків	675 765,7	887 141,3	502 554,1	1 146 851,4	1 649 495,1	756 416,7	45,9

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Порівняно з виконанням у 2006 році, затверджений на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету міст збільшився 44,0% та був виконаний за підсумками I півріччя поточного року на 46,5%, що пов'язано з невисоким рівнем виконання окремих видаткових статей, віднесених до основних. Збільшення видатків за галузями бюджетної сфери обумовлене зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Варто зазначити, що місто вчасно та в повному обсязі виконує план своїх зобов'язань з перерахування коштів до Державного бюджету. Фінансування вказаної статті було здійснено у I півріччі 2007 року відповідно до запланованого обсягу.

Структуру поточних та капітальних видатків бюджету міста наведено нижче (Таблиця 3.7).

Таблиця 3.7. Виконання видаткової частини бюджету м. Запоріжжя в 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року, тис. грн. за економічною класифікацією

ВИДАТКИ	2004 рік	2005 рік	I півріччя 2006	2006 рік	I півріччя 2007 року
Поточні видатки	568 133,8	750 248,1	383 151,3	859 297,5	535 873,7
в тому числі захищені статті загального фонду місцевого бюджету	469 743,6	581 447,9	331 363,1	693 351,0	460 766,0
Питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат	84,6	85,0	79,1	74,9	70,8
Питома вага захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету	85,5	91,0	92,1	87,1	89,3
Оплата праці працівників бюджетних установ	153 938,5	225 631,8	149 566,8	289 166,8	176 391,3
Нарахування на заробітну плату	56 912,6	83 369,1	53 700,9	103 339,8	63 308,9
Питома вага видатків на оплату праці та нарахування на неї в загальному обсязі витрат	31,4	35,0	41,9	34,2	31,7
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	48 149,8	78 929,0	32 695,2	117 406,5	55 110,6
Видатки на відрядження	231,9	502,3	293,2	612,1	386,0
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	25 698,5	40 093,9	26 054,6	55 190,8	38 428,3
Дослідження і розробки, державні програми	38 982,6	1 614,3	23,5	1 278,2	204,1
Виплата процентів, доходу за зобов'язаннями	0,0	5 740,5	7 957,5	15 846,8	0,0
Субсидії і поточні трансферти	244 219,9	314 367,2	112 859,6	276 456,5	202 044,5
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	18 974,8	29 135,7	12 705,6	43 534,8	23 591,8
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	141 787,4	115 942,7	40 673,4	82 863,2	53 007,7
Поточні трансферти населенню	83 457,7	169 288,8	59 480,6	150 058,5	125 445,0
Питома вага субсидій та поточних трансфертів в загальному обсязі витрат	36,4	35,6	23,3	24,1	26,7
Капітальні видатки	103 221,5	132 276,9	87 160,6	286 954,0	220 543,0
Питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат	15,4	15,0	18,0	25,0	29,2
Придбання основного капіталу	80 097,6	35 613,4	17 069,7	59 073,9	16 504,3
Придбання землі і нематеріальних активів	117,3	0,5	5,6	6,9	2,1
Капітальні трансферти	23 006,6	96 663,0	70 085,3	227 873,2	204 036,6
Кредитування з вирахуванням погашень	215,9	148,8	0,0	599,9	0,0
Разом	671 571,2	882 673,8	484 673,0	1 146 851,4	756 416,7

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Як видно з наведених даних, для видаткової частини бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року, які в попередніх бюджетних періодах, характерною є велика питома вага захищених статей видатків (оплата праці працівників бюджетних установ; нарахування на заробітну плату; придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів; продукти харчування; оплата комунальних послуг та енергоносіїв; виплата процентів (доходу) за зобов'язаннями; поточні трансферти населенню; поточні трансферти органам державного управління інших рівнів). Затвердження переліку захищених статей гарантує виконання містом зобов'язань перед бюджетними та іншими установами, а з іншого боку, звужує можливості

міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Слід зазначити, що збільшення у I півріччі 2007 року, порівняно з відповідним періодом минулого року, обсягу поточних трансфертів органам державного управління інших рівнів пов'язане зі збільшенням у 2007 році обсягу вилучень до Державного бюджету, які перераховує бюджет міста Запоріжжя. Збільшення у I півріччі 2007 року, порівняно з I півріччям 2006 року, питомої ваги капітальних видатків пов'язане, насамперед, з високим рівнем виконання в аналізованому періоді запланованого обсягу субвенції з Державного бюджету на будівництво автотранспортної магістралі (мостового переходу через о. Хортиця).

Видаткова частина загального фонду бюджету м. Запоріжжя була затверджена на 2007 рік в обсязі 1 195,6 млн. грн., що на 50,1% більше за показник виконання у 2006 році. Рівень виконання річного плану за видатками загального фонду (без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку) склав у I півріччі 2007 року 44,0%, на що вплинув рівень виконання окремих статей видатків, віднесених до основних: «Охорона здоров'я» – 44,5%, «Соціальний захист і соціальна допомога» – 39,7%, «Житлово-комунальне господарство» – 41,5%.

Найбільшою за обсягами видатковою статтею загального фонду бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 року була «Освіта». У періоді, що аналізується рівень виконання річного плану за вказаною статтею склав 49,4%, що пов'язано з нарахуванням заробітної плати у відпускну періоді. Передбачена у 2007 році бюджету м. Запоріжжя субвенція з Державного бюджету на здійснення виплат, визначених законом України «Про реструктуризацію заборгованості виплат, передбачених статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів» була виконана у I півріччі на 50,0%.

Невисокий показник виконання річного плану за галуззю «Соціальний захист і соціальна допомога» - 39,7% у I півріччі 2007 року зумовлюється невисоким рівнем виконання річного плану за більшістю соціально спрямованих субвенцій.

Затверджений на 2007 рік план за видатками за галуззю «Охорона здоров'я» збільшився, порівняно з виконанням у 2006 році, на 25,9%. За підсумками I півріччя запланований обсяг видатків за галуззю було виконано на 44,5%.

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя збільшився, порівняно з виконанням у 2006 році, на 29,5% та склав 453,9 млн. грн. Збільшення, передусім відбулося за статтею «Будівництво», що пов'язано зі збільшенням запланованого обсягу надходження субвенції з Державного бюджету на будівництво автотранспортної магістралі (мостового переходу через о. Хортиця) загальним обсягом 250,0 млн. грн. Високий рівень виконання річного плану за статтею «Будівництво» у I півріччі 2007 року (57,0%) обумовлюється високим рівнем фактичного перерахування в аналізованому періоді зазначеної субвенції – 71,6% річного плану. Незважаючи на те, що коштів, передбачених запланованою на 2007 рік субвенцією

на придбання вагонів для комунального електротранспорту в обсязі 4 900,0 тис. грн. у I півріччі 2007 року, не надходило, рівень виконання річного плану за видатками спеціального фонду за галуззю «Транспорт» був високим – 64,4%.

Кошти бюджету розвитку спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя спрямовувались на реконструкцію об'єктів житлового фонду комунальної власності, об'єктів освіти та охорони здоров'я, газифікацію міста тощо.

Порівняно з виконанням у 2006 році, затверджений на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету міст збільшився 44,0% та був виконаний за підсумками I півріччя поточного року на 46,5%, що пов'язано з невисоким рівнем виконання окремих видаткових статей, віднесених до основних. Збільшення видатків за галузями бюджетної сфери обумовлене зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Місто вчасно та в повному обсязі виконує план своїх зобов'язань з перерахування коштів до Державного бюджету. Фінансування вказаної статті було здійснено у I півріччі 2007 року відповідно до запланованого обсягу.

4. Боргові зобов'язання міста

4.1. Консолідований борг міста Запоріжжя

До консолідованого боргу міста належать прямі фінансові зобов'язання, прострочена кредиторська заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також прострочені фінансові зобов'язання та прострочена кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

4.1.1. Прямі боргові зобов'язання

Місто має позитивний досвід погашення облігацій внутрішньої місцевої позики. У 2006 році Запорізька міська рада своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії А загальним обсягом емісії 25,0 млн. грн.

До прямих боргових зобов'язань бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2007 році відносилось, насамперед, запозичення, здійснене до бюджету міста, а саме: 75,0 млн. гривень – шляхом випуску в 2005 році облігацій внутрішньої місцевої позики серій В (під 10,5% річних, дата погашення 09.07.2007 р.), С (під 11,0% річних, дата погашення 08.07.2008 р.), D (під 11,5% річних, дата погашення 07.07.2009 р.), E (під 12% річних, дата погашення 06.07.2010 р.).

У зв'язку з тим, що дата виплати доходу за зобов'язанням Запорізької міської ради обсягом 75,0 млн. грн. припала на II півріччя 2007 року, в аналізованому періоді місто не здійснювало виплат доходу за зобов'язаннями (Додаток №5).

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду бюджету міста, у I півріччі 2007 року бюджетом міста було залучено короткострокову безвідсоткову позичку з єдиного казначейського рахунку обсягом 9 000,0 тис. грн., яку було погашено вчасно та у повному обсязі.

Таким чином, станом на 01.07.2007 р. прямий борг Запорізької міської ради становив 75,0 млн. грн. (запозичення, здійснене у 2005 році до бюджету розвитку міста шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики). Слід зазначити, що 09.07.2007 року Запорізька міська рада своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії В загальним обсягом емісії 25,0 млн. грн. А відтак станом на 10.07.2007 р. обсяг прямого боргу Запорізької міської ради склав 50,0 млн. грн.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Запоріжжя станом на 01.07.2007 р., тобто співвідношення обсягу боргу до затвердженого з урахуванням змін обсягу доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, складає 7,5%, що є низьким.

4.1.2. Умовні зобов'язання (гарантії) Запорізької міської ради

Запорізька міська рада виступає гарантом за кредитом, залученим комунальним підприємством «Водоканал» за Кредитною угодою, укладеною 21.05.1999 р. з Європейським банком реконструкції і розвитку в межах фінансування проекту «Програма інвестицій та розвитку системи водопостачання і очищення води в м. Запоріжжі», на суму 28,0 млн. доларів США. Остаточний термін погашення позики – 05.02.2014 р. Станом на 01.07.2007 р. обсяг отриманих коштів у межах угоди склав 23,5 млн. дол. США. Станом на 01.07.2007 р. позичальник вже повернув частину позики обсягом 6,7 млн. дол. США. Таким чином, загальна сума умовних боргових зобов'язань міста, тобто сума гарантій наданих КП «Водоканал», станом на 01.07.2007 р. складає 16,8 млн. дол. США, або 84,8 млн. грн²⁴.

4.1.3. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

За даними Фінансового управління Запорізької міської ради, станом на 01.07.2007 р. бюджет м. Запоріжжя має прострочену кредиторську заборгованість у сумі 8 381,2 тис. грн., яка утворилась за загальним фондом.

Порівняно з початком року, обсяг простроченої кредиторської заборгованості збільшився у 9 разів (Таблиця 4.1).

Таблиця 4.1 Прострочена кредиторська заборгованість бюджету м. Запоріжжя по загальному та спеціальному фондах станом на 01.01.2007 року та станом на 01.07.2007 року, тис. грн.

Галузі	Заборгованість станом на 01.01.2007	Заборгованість станом на 01.07.2007
Державне управління	1,4	0,0
Охорона здоров'я	46,4	0,0
Соціальний захист і соціальне забезпечення	821,1	46,4
Житлово-комунальне господарство	0,0	904,1
Транспорт	66,2	7 430,6
Всього	935,1	8 381,2

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Найбільший обсяг заборгованості, 7,4 млн. грн. утворився за галуззю «Транспорт» за КЕК 1343 «Інші поточні трансферти населенню», що частково пов'язано з невисоким рівнем виконання у I півріччі 2006 року субвенції з Державного бюджету на надання пільг ветеранам війни і праці, військової служби, органів внутрішніх справ з послуг зв'язку та інших, передбачених законодавством, послуг та компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян – 44,3% річного плану.

²⁴ Розраховано за офіційним курсом НБУ станом на 05.11.2007 року

4.1.4. Фінансові зобов'язання підприємств та організацій комунальної форми власності

У I півріччі 2007 року комунальні підприємства міста користувалися позиковими коштами як для поповнення обігових коштів та здійснення поточних витрат, так і для впровадження довгострокових проектів розвитку (Таблиця 4.2).

Таблиця 4.2 Обсяги та характеристика залучених кредитів комунальними підприємствами міста станом на 01.01.2007 р.

Комунальне підприємство позичальник	Мета залучення	Дата отримання кредиту	Сума позики кредиту (та її вид), тис. грн.	Річний % за кредит	Дата погашення за договором	Заборгованість станом на 01.07.2007 року, тис. грн.
КП «Водокнал»	Поповнення обігових коштів для поточної фінансово-господарської діяльності	21.12.2006	5 000,0 (кредитна лінія)	16,5	21.12.2007	4 747,8
КП «Запоріжринок»	Поповнення обігових коштів для поточної фінансово-господарської діяльності	08.12.2006	200,0	18,0	07.12.2007	Погашено 27.06.2007
Концерн «Міські теплові мережі»	Закупівля природного газу та оплата інших витрат, пов'язаних з виробництвом	18.10.2006	40 000,0	19,0	30.06.2009	14 950,0
КП «ВРЕЖО № 11»	Поповнення обігових коштів для поточної фінансово-господарської діяльності	31.07.2006	137,0	18,0	27.06.2007	Погашено 21.06.2007
Всього	-	-	-	-	-	19 697,8

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Таким чином, загальна сума боргу комунальних підприємств за залученими, але ще не погашеними кредитами станом на 01.07.2007 р. складала 19 697,8 тис. грн. При цьому, найбільший обсяг боргу – 14 950,0 тис. грн., або 75,9% усієї заборгованості комунальних підприємств станом на 01.07.2007 р. має Концерн «Міські теплові мережі».

За інформацією Запорізької міської ради, за результатами фінансово-господарської діяльності у I півріччі 2007 року прострочена кредиторська заборгованість комунальних підприємств міста відсутня.

Станом на 01.07.2007 р. сума консолідованого боргу м. Запоріжжя складає 187 919,0 тис. грн., у тому числі:

- 75 000,0 тис. грн. – прямий борг Запорізької міської ради;
- 84 840,0 тис. грн. – умовні боргові зобов'язання міста;
- 8 381,2 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджету;
- 19 697,8 тис. грн. – фінансові зобов'язання підприємств комунальної форми власності.

Слід зазначити, що 09.07.2007 р. Запорізька міська рада своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії В загальним обсягом емісії 25,0 млн. грн. А відтак станом на 10.07.2007 року обсяг консолідованого боргу Запорізької міської ради склав 162 919,0 тис. грн.

4.2. Перспективи залучення коштів у майбутньому

За інформацією Запорізької міської ради, у близькій перспективі залучення позикових коштів не планується.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу соціально-економічного розвитку та виконання бюджету м. Запоріжжя за результатами 2006 року, рейтингове агентство прийняло рішення про підвищення кредитного рейтингу боргового зобов'язання м. Запоріжжя обсягом 75,0 млн. гривень до рівня «uaAA-», з прогнозом «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

Провідний фінансовий аналітик

П. В. Трощинський

Додатки

Додаток до рейтингового звіту №1

Бюджет м. Запоріжжя у I півріччі 2006 року, 2006 році та у I півріччі 2007 року з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	I півріччя 2006 року Загальний фонд	I півріччя 2006 року Спеціальний фонд	I півріччя 2006 року Виконано	2006 рік Загальний фонд	2006 рік Спеціальний фонд	2006 рік Виконано	I півріччя 2007 року Загальний фонд	I півріччя 2007 року Спеціальний фонд	I півріччя 2007 року Виконано
Податкові надходження	280 395,3	8 432,1	288 827,4	597 397,5	17 096,7	614 494,2	385 498,2	10 365,3	395 863,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	10 803,9	76 341,7	87 145,6	23 661,7	116 216,6	139 878,3	12 920,8	47 775,3	60 696,1
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	61 260,0	8 069,0	69 329,0	169 214,0	13 483,0	182 697,0	130 952,6	0,0	130 952,6
Операційні надходження всього	352 459,2	92 842,8	445 302,0	790 273,2	146 796,3	937 069,5	529 371,6	58 140,6	587 512,2
Поточні видатки	246 723,6	29 971,7	276 695,3	499 890,3	67 103,9	566 994,2	300 788,2	33 041,0	333 829,2
Субсидії та поточні трансферти	96 577,1	16 282,5	112 859,6	232 098,4	44 358,1	276 456,5	199 727,4	2 317,1	202 044,5
Операційні видатки всього	343 300,7	46 254,2	389 554,9	731 988,7	111 462,0	843 450,7	500 515,6	35 358,1	535 873,7
Операційний баланс	9 158,5	46 588,6	55 747,1	58 284,5	35 334,3	93 618,8	28 856,0	22 782,5	51 638,5
Фінансовий дохід	3 245,8	14,3	3 260,1	8 866,9	24,7	8 891,6	1 219,9	0,0	1 219,9
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	7 957,5	0,0	7 957,5	15 846,8	0,0	15 846,8	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	-4 711,7	14,3	-4 697,4	-6 979,9	24,7	-6 955,2	1 219,9	0,0	1 219,9
Поточний баланс	4 446,8	46 602,9	51 049,7	51 304,6	35 359,0	86 663,6	30 075,9	22 782,5	52 858,4
Капітальні надходження	0,0	57 081,4	57 081,4	0,0	82 316,2	82 316,2	0,0	21 485,9	21 485,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	44 000,7	44 000,7	0,0	142 960,3	142 960,3	179 081,0	179 081,0	179 081,0
Капітальні надходження всього	0,0	101 082,1	101 082,1	0,0	225 276,5	225 276,5	0,0	200 566,9	200 566,9
Капітальні видатки	1 728,2	15 347,1	17 075,3	7 322,7	51 758,1	59 080,8	4 693,3	11 813,1	16 506,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	6 868,2	63 217,1	70 085,3	22 849,6	187 142,5	209 992,1	10 872,8	193 082,8	203 955,6
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	17 881,1	0,0	17 881,1	81,0	0,0	81,0
Капітальні видатки всього	8 596,4	78 564,2	87 160,6	48 053,4	238 900,6	286 954,0	15 647,1	204 895,9	220 543,0
Капітальний баланс	-8 596,4	22 517,9	13 921,5	-48 053,4	-13 624,1	-61 677,5	-15 647,1	-4 329,0	-19 976,1
Баланс після капітальних видатків	-4 149,6	69 120,8	64 971,2	3 251,2	21 734,9	24 986,1	14 428,8	18 453,5	32 882,3
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	599,9	0,0	599,9	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	-4 149,6	69 120,8	64 971,2	2 651,3	21 734,9	24 386,2	14 428,8	18 453,5	32 882,3
Фінансування	4 149,6	-69 120,8	-64 971,2	-2 651,3	-21 734,9	-24 386,2	-14 428,8	-18 453,5	-32 882,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Фінансування бюджету м. Запоріжжя у I півріччі 2006 року, у 2006 році, та у I півріччі 2007 року тис. грн.

Показник	I півріччя 2006 Загальний фонд	I півріччя 2006 Спеціальний фонд	I півріччя 2006 року Виконано	2006 рік Загальний фонд	2006 рік Спеціальний фонд	2006 рік Виконано	I півріччя 2007 року Загальний фонд	I півріччя 2007 року Спеціальний фонд	I півріччя 2007 року Виконано
Профіцит/дефіцит	-4 149,6	69 120,8	64 971,2	2 651,3	21 734,9	24 386,2	14 428,8	18 453,5	32 882,3
Фінансування	4 149,6	-69 120,8	-64 971,2	-2 651,3	-21 734,9	-24 386,2	-14 428,8	-18 453,5	-32 882,3
Зміни залишків	-6 965,0	-30 883,3	-37 848,3	-2 651,3	-24 497,4	-27 148,7	-14 534,8	1 546,5	-12 988,3
залишок на початок року	9 817,9	6 625,3	16 443,2	9 711,9	6 625,3	16 337,2	12 363,2	31 122,7	43 485,9
залишок на кінець року	16 782,9	37 508,6	54 291,5	12 363,2	31 122,7	43 485,9	26 898,0	29 576,2	56 474,2
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	-38 237,5	-38 237,5	0,0	2 762,5	2 762,5	0,0	-20 000,0	-20 000,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	33 599,0	33 599,0	0,0	109 099,0	109 099,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	71 836,5	71 836,5	0,0	106 336,5	106 336,5	0,0	20 000,0	20 000,0
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	11 114,6	0,0	11 114,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Одержано	91 670,0	0,0	91 670,0	143 570,0	0,0	143 570,0	9 000,0	0,0	9 000,0
Повернено	80 555,4	0,0	80 555,4	143 570,0	0,0	143 570,0	9 000,0	0,0	9 000,0
Інші розрахунки	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	106,0	0,0	106,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Обсяг офіційних трансфертів отриманих бюджетом міста Запоріжжя з Державного бюджету (за загальним та спеціальним фондами) в 2006 році та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Офіційні трансферти	Виконано за 2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано у I півріччі 2007 року	% виконання плану з урахуванням змін
Всього	307 776,2	620 571,4	309 952,6	49,9
Дотації	8 000,0	27 586,9	5 109,7	18,5
Додаткова дотація	8 000,0	0,0	0,0	-
Додаткова дотація на забезпечення видатків на оплату праці працівників бюджетних установ	0,0	27 586,9	5 109,7	18,5
Субвенції	299 776,2	592 984,5	304 842,9	51,4
Соціально спрямовані субвенції	121 946,4	295 084,8	118 116,5	40,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво та придбання житла військовослужбовцям	0,0	251,0	0,0	0,0
Субвенція на збереження історичної забудови міст, об'єктів	3 884,2	0,0	0,0	-
Субвенція на ведення та адміністрування	0,0	779,0	0,0	0,0
Субвенція на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень	13 483,0	0,0	0,0	-
Субвенція на фінансування ремонту приміщень управлінь праці	0,0	806,8	0,0	0,0
Субвенція на соціально-економічний розвиток регіонів	15 931,0	0,0	0,0	-
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток регіонів, виконання заходів з упередження аварій та запобігання техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності і на виконання інвестиційних проектів	0,0	14 878,9	3 263,1	21,9
Субвенція на здійснення виплат, визначених Законом України "Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України "Про освіту" педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів"	5 531,2	5 552,0	2 776,0	50,0
Субвенція на здійснення заходів по передачі житлового фонду	1 136,3	1 050,5	0,0	0,0
Субвенція на будівництво автотранспортної магістралі	106 779,2	250 000,0	179 000,0	71,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток	0,0	6 120,5	1 604,9	26,2
Субвенція на соціально-економічний розвиток та на розвиток	0,0	1 260,5	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво газопроводів-відводів та газифікацію	255,4	0,0	0,0	-
Субвенція на заходи з енергозбереження	0,0	10 000,5	0,0	0,0
Субвенція на проведення виборів депутатів Верховної Ради АРК Крим	307,9	0,0	0,0	-
Субвенція на придбання вагонів для комунального електротранспорту	1 950,0	6 700,0	81,0	1,2
Субвенція з Державного бюджету місцевому бюджету на погашення заборгованості минулих років з різниці	16 744,6	0,0	0,0	-
Субвенція на проведення експерименту	9 390,1	0,0	0,0	-
Субвенції на виконання власних повноважень територіальних громад, сіл, селищ, міст та їх об'єднань	1 300,0	0,0	0,0	-
Субвенції на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності	841,9	500,0	1,4	0,3
Інші субвенції	295,0	0,0	0,0	-

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Запоріжжя в 2005-2006 роках, та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2005р.	Затверджене на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 2006 р.	% вик. до плану на 2006 рік з урахуванням змін	Затверджене на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано за I півріччя 2007 р.	% виконання плану з урахуванням змін
Основні видаткові статті	520 057,6	706 051,8	686 345,0	97,2	1 046 193,9	461 742,0	44,1
Державне управління	25 429,8	47 382,7	47 064,2	99,3	58 864,9	25 812,9	43,9
Правоохоронна діяльність	740,0	959,3	950,0	99,0	1 100,0	705,4	64,1
Освіта	175 849,7	234 323,3	227 054,3	96,9	293 947,5	145 315,8	49,4
Охорона здоров'я	148 059,2	187 481,6	181 551,4	96,8	235 113,6	104 506,7	44,5
Соціальний захист і соціальна допомога	78 989,9	113 549,7	112 757,8	99,3	286 454,1	113 801,0	39,7
Житлово-комунальне господарство	36 302,7	42 369,5	42 160,6	99,5	80 480,1	33 410,1	41,5
Культура і мистецтво	13 031,5	17 707,5	17 485,7	98,7	25 732,7	12 337,0	47,9
Засоби масової інформація	325,5	350,0	337,7	96,5	406,3	130,4	32,1
Фізична культура і спорт	5 728,5	8 695,8	8 350,7	96,0	11 709,9	4 789,9	40,9
Будівництво	716,8	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-
Транспорт	26 169,4	33 541,5	29 238,2	87,2	38 260,0	18 767,1	49,0
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	189,9	250,0	247,0	98,8	2 052,6	135,4	6,6
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	293,5	597,0	596,5	99,9	762,0	381,0	50,0
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	2 490,7	2 997,0	2 704,1	90,2	4 180,2	1 649,3	39,5
Обслуговування боргу	5 740,5	15 846,9	15 846,8	100,0	7 130,0	0,0	-
Видатки, не віднесені до основних груп	3 016,6	4 775,8	4 671,7	97,8	8 589,6	1 332,1	15,51
Разом видатків	523 074,2	710 827,6	691 016,7	97,2	1 054 783,5	463 074,1	43,90
Кошти, що передаються до Державного бюджету	115 387,4	81 725,0	81 725,0	100,0	106 015,3	53 007,6	50,0
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	621,3	6 402,0	5 266,1	82,3	10 310,6	0,0	0,0
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	148,8	0,0	599,9	-	1 000,0	0,0	0,0
Всього видатків	639 231,7	798 954,6	778 607,7	97,5	1 172 109,4	516 081,7	44,0
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	4 467,5	19 253,9	17 881,1	92,9	23 503,2	81,0	0,3
Всього витрат	643 699,2	818 208,5	796 488,8	97,3	1 195 612,6	516 162,7	43,2

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Запоріжжя в 2004-2006 роках та у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 2006 р.	% виконання плану на 2006 рік з урахуванням змін	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано за I півріччя 2007 року	% виконання плану з урахуванням змін
Основні видаткові статті	121 877,8	243 283,4	481 888,0	350 208,5	72,7	452 264,9	240 254,0	53,1
Державне управління	100,1	168,8	244,9	213,8	87,3	1 173,4	98,6	8,4
Освіта	17 388,9	15 966,9	13 027,2	21 848,7	167,7	14 984,3	11 507,1	76,8
Охорона здоров'я	17 974,9	21 745,2	17 126,5	28 087,0	164,0	19 737,7	14 867,9	75,3
Соціальний захист і соціальна допомога	2 046,1	77,6	92,2	68,7	74,5	8,8	39,9	453,4
Житлово-комунальне господарство	713,5	62 631,9	30 901,3	32 046,9	103,7	2 062,5	333,6	16,2
Культура і мистецтво	899,5	962,7	868,7	1 244,6	143,3	927,2	457,3	49,3
Фізична культура і спорт	712,5	191,6	175,2	401,3	229,1	376,2	220,3	58,6
Будівництво	49 127,7	81 162,1	322 973,5	184 787,2	57,2	335 363,4	191 286,4	57,0
Транспорт	10 256,9	13 756,5	16 890,0	15 357,2	90,9	17 500,0	11 277,2	64,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	5 316,5	19 999,1	13 012,0	3 900,0	30,0	20 210,3	0,0	0,0
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	114,3	74,1	72,5	167,2	230,6	89,0	53,1	59,7
Фонди	17 226,9	26 546,9	66 504,0	62 085,9	93,4	39 832,1	10 112,6	25,4
Разом видатків	121 877,8	243 283,4	481 888,0	350 208,5	72,7	452 264,9	240 254,0	53,1
Трансферти бюджетам інших рівнів	0,0	158,7	180,0	154,1	85,6	1 617,6	0,0	0,0
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	-	12,0	0,0	0,0
Всього видатків	121 877,8	243 442,1	482 068,0	350 362,6	72,7	453 894,5	240 254,0	52,9

Джерело: Фінансове управління Запорізької міської ради

Облігації м. Запоріжжя, що перебували в обігу в 2006-2007 роках

Терміни виплати відсотків за облігаціями	Серія А, сума відсотків до погашення, млн. грн. (ставка купону 15,35%)	Серія А, погашення основної суми боргу, млн. грн.	Серія В, сума відсотків до погашення (ставка купону 10,5%), млн. грн.	Серія В, погашення основної суми боргу, грн.	Серія С, сума відсотків до погашення (ставка купону 11%), млн. грн.	Серія С, погашення основної суми боргу, млн. грн.	Серія D, сума відсотків до погашення (ставка купону 11,5%), млн. грн.	Серія D, погашення основної суми боргу, млн. грн.	Серія Е, сума відсотків до погашення (ставка купону 12%), млн. грн.	Серія Е, погашення основної суми боргу, млн. грн.	Разом, сума відсотків до погашення, млн. грн.	Разом погашення основної суми боргу млн. грн..
03.04.2006	-	0,00	1,91	0,00	1,60	0,00	1,67	0,00	0,87	0,00	6,04	0,00
29.06.2006	1,91	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,91	0,00
11.07.2006	0,00	0,00	0,71	0,00	0,60	0,00	0,62	0,00	0,33	0,00	2,26	0,00
21.12.2006	0,00	0,00	1,17	0,00	0,98	0,00	1,03	0,00	0,54	0,00	3,72	0,00
28.12.2006	1,91	25,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	25,00
2006 рік, разом	3,82	25,00	3,79	0,00	3,18	0,00	3,32	0,00	1,73	0,00	15,84	25,00
10.07.2007	0,00	0,00	1,45	25,00	1,21	0,00	1,27	0,00	0,66	0,00	4,58	
20.12.2007	0,00	0,00	0,00	0,00	0,98	0,00	1,03	0,00	0,54	0,00	2,55	
2007 рік разом	0,00	0,00	1,45	25,00	2,19	0,00	2,29	0,00	1,20	0,00	7,13	25,00

Перелік компаній, які зареєстровані у місті Запоріжжя та мають кредитний рейтинг або кредитний рейтинг боргових зобов'язань, визначений ТОВ «Кредит-рейтинг» за Національною рейтинговою шкалою

Контрагент	Галузь	Обсяг емісії, млн.	Серія емісії	Дата визначення	Дата останнього оновлення	Поточний рейтинг	Прогноз
Запорізький племптахорадгосп- репродуктор, ВАТ	харчова			18.04.2006	28.08.2007	uaBB-	стабільний
Імідж Холдінг АпС, ДП	харчова	50,0	A	30.11.2006	13.03.2007	uaA	стабільний
КРИМБУДІНВЕСТ, ТОВ	будівництво	15,1	A, B, C	17.02.2006	01.11.2007	uaB	стабільний
ФОРУМ-ІНВЕСТБУД, ТОВ	будівництво	27,7	A-C	26.04.2006	29.11.2007	uaB	стабільний
Постулат, ТОВ	будівництво	17,1	A	27.04.2006	20.11.2007	uaBB	стабільний
Мега Девелопмент, ТОВ	будівництво	15,6	A-J	14.07.2006	05.12.2007	uaB+	стабільний
Константа, ТОВ	будівництво	106,3	A	13.10.2006	20.11.2007	uaBB+	стабільний
Константа, ТОВ	будівництво	136,2	B	08.12.2006	20.11.2007	uaBB+	стабільний
Арсенал-резерв, ТОВ	будівництво	99,8	C-P	24.05.2007	27.09.2007	uaBB+	стабільний

Джерело: ТОВ «Кредит-Рейтинг»